

DE STER

Nr. 10 · Oktober 1967 · 67e Jaargang

DE STER

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

Officieel orgaan van de Nederlandse Zending
en de Hollandse Ring

Oktober 1967 · Nr. 10 · 67e Jaargang

INHOUD

Mannen die het priesterschap bezitten. Door President David O. McKay	281
Het grote gebod. Door N. Eldon Tanner	283
Van grijs naar wit. Door Brian Kelly	287
Het is niet altijd geweest zoals nu. Van de Presiderende Bisschop	290

Zusters Hulpvereniging

Mamma woont in de keuken. Door Lael J. Littke	292
---	-----

Zondagsschool

De korte toespraak. Door R. Wayne Pace	296
Avondmaalsopzeggingen	297
Discipline. Door Lowell L. Bennion	298

Onderlinge Ontwikkelingsvereniging

OOV-Thema 1967-1968. Door Gordon B. Hinckley	299
In de tijd van de grote oorlog. Door Louise T. Lindorf	301

Genealogie

Het hart der kinderen	304
De Kerk leeft	306

De kleine Ster

Hoe een spin juffertje Jolleke hielp. Door Margery S. Cannon	17
Lach maar eens om Jozefientje. Door Blanche Boshinsky	20
Schilderijtjes van rietjes	24

Redacteur:

Dale R. Curtis, President der Nederlandse Zending, Amersfoortsestraatweg 214, Huizen (N. H.)

Coördinator:

Poul Stolp, Translation Services Department, Oude Gracht 113, Utrecht.

Correspondent voor de Hollandse Ring H. Gaster, Hanenburglaan 18, Den Haag

„De Ster“ van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnt eenmaal per maand. Abonnementsprijs: f 6,— per half jaar, f 12,— per jaar. Gironummer 240615— t. n. v. Nederlandse Zending, Amersfoortsestraatweg 214 — Huizen N. H. Nadruk van de in dit nummer voorkomende cliché's is verboden.

Drukker:

Heinz Steingass, Neu-Isenburg, West-Duitsland

Opmaak, illustraties:

PBO-Layout-Center, Frankfurt

Op de omslag:

Een kaleidoscope van Canada. De omslag van vorige maand gaf het wereldwijde dansfestival te zien dat gehouden werd in verband met de Juni-conferentie van de OOV in Salt Lake City. Er waren 10.000 deelnemers. Het spijt ons dat deze mededeling er vorige keer niet in stond.

Een boodschap

VAN PRESIDENT N. ELDON TANNER

tweede raadgever in het Eerste Presidentschap

Niets kan ons een groter gevoel van vreugde, vrede, voldoening, en veiligheid geven dan te weten dat God nabij is en belang in ons stelt. Dit verandert de kijk op het leven en het leven zelf van hen die hebben ontdekt dat het gebed een wezenlijke en waarachtige schakel is. Dan wordt hun leven vol betekenis, en de verandering valt iedereen op.

Als zij, die nu door het gebed te weten zijn gekomen dat God leeft, hun houding ten opzichte van het gebed voor zij de zendingen ontmoet hadden proberen uit te leggen, dan kunnen wij daar maar één gevolgtrekking uit maken, en die is dat de mens zichzelf voor God dood heeft verklaard, en niet dat God dood is. Tot het moment dat zij zich bewust zijn van een levende God betekent het Evangelie beel weinig voor hen.

Waar het hier om gaat wordt nu beel duidelijk: niet in wat voor soort God de mens kan geloven is belangrijk, maar wat voor soort mens God kan bereiken.

Mannen die het priesterschap bezitten

DOOR PRESIDENT DAVID O. MCKAY

Petrus, de eerste apostel, vermaande de priesterschapsdragers:

„... vermaan ik, die een mede-ouderling en getuige van het lijden van Christus ben, en deelachtig de heerlijkheid die geopenbard zal worden:

„... Weidt de kudde Gods die onder u is, hebbende opzicht daarover niet uit dwang maar gewillig, noch om vuil gewin maar met een volvaardig geoemoed.

„Noch als heerschappij voerende over het erfdeel des Heren, maar als voorbeelden der kudde geworden zijnde.

„En als de overste Herder verschenen zal zijn, zo zult gij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen.

„Desgelijks gij jongen, zijt den ouden onderdanig; en zijt allen elkander onderdanig; zijt met de ootmoedigheid bekleed; want God wederstaat de hovaardigen, maar den nederigen geeft Hij genade.

„Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te zijner tijd.

„Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.

„Zijt nuchter en waakt; want uwe tegenpartij de duivel gaat om als een briesende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden.

„Welken wederstaat, vast zijnde in het geloof, wetende dat hetzelfde lijden aan uwe broederschap die in de wereld is, volbracht wordt.“ (1 Petrus 5: 1–9)

Deze instructies zijn negenhonderd jaar oud en toch ook vandaag nog nieuw en even toepasselijk op de ouderlingen van deze Kerk tegenwoordig als in

die tijd. Petrus zei dat ze „voorbeelden der kudde“ moesten zijn. Ik zou alleen willen vragen of dat voorbeeld thuis begint. Wat zou een betere plaats zijn om de verheven idealen van het priesterschap te verwezenlijken?

Hoe ouder ik word, des te groter wordt mijn dankbaarheid jegens mijn ouders, voor wat zij hebben gedaan op die oude boerderij. Zij leefden het Evangelie na. Vader placht het te prediken, meer in het bijzonder aan bezoekers dan aan ons, jongens en meisjes; maar zowel vader als moeder leefden het Evangelie na. Ik besef meer dan ooit tevoren dat mijn getuigenis van de werkelijkheid van het bestaan van God dateert uit mijn kinderjaren in dat huis. Het was door hun onderricht en hun voorbeeld dat ik, zelfs als kind, de absolute wetenschap ontving dat God mijn Vader is, dat ik toen de wetenschap ontving van de werkelijkheid van de geestenwereld; en ik getuig tot u dat die werkelijkheid is.

Het is gemakkelijk voor mij om als goddelijke waarheid het feit te aanvaarden dat Christus tot de geesten in de gevangenis predikte terwijl zijn lichaam in het graf lag. Het is waar. En het is even gemakkelijk voor mij om te beseffen dat iemand zo kan leven dat hij indrukken en rechtstreekse boodschappen door de Heilige Geest kan krijgen. De sluier is dun tussen die het priesterschap bezitten en degenen aan de andere kant van de sluier.

Dat getuigenis begon, werd geboren in dat huis, door het voorbeeld van een man die volgens het priesterschap leefde en van een vrouw die hem ondersteunde en daar thuis naar leefde. Ik weet niet of Petrus hier in het bijzonder op doelde toen hij

sprak over „als voorbeelden der kudde“ (1 Petrus 5:3), maar ik weet wel dat elk gezin deel uitmaakt van die kudde. De invloed die van u uitgaat in uw huisgezin zal zich voortzetten door de gehele wijk en ring en daarna door de gehele stad, de straat, het land en de wereld.

Het kostbaarste ter wereld is een getuigenis van de waarheid. Waarheid veroudert nooit en de waarheid is dat God de bron is van uw priesterschap en het mijne, dat Hij leeft, dat Jezus Christus aan het hoofd van deze Kerk staat en dat iedere man die het priesterschap bezit, indien hij rechtvaardig, sober, ijverig, nederig en gebedsvol leeft, aanspraak kan maken op de inspiratie en leiding van de Heilige Geest. Ik weet dat dit waar is!

God helpe ons om de waarheid te verdedigen – of beter nog: ernaar te leven, thuis een toonbeeld van waarheid te zijn. Wat wij aan onze ouders te danken hebben kunnen wij niet onder woorden brengen. Zult u, ouders, diezelfde invloed op uw kinderen uitoefenen?

Geef hun nooit een slecht voorbeeld. U bent mannen van het priesterschap en u bent leiders. Laat hun nooit een boos woord horen. U moet u beheersen. Het is een zwak man die in woede uitbarst, hetzij bij het werk aan de machine, bij het ploegen, schrijven of was hij thuis ook moge doen.

Iemand die zijn kalmte niet kan bewaren zal waarschijnlijk ook zijn hartstochten niet kunnen beheersen en wat zijn godsdienstige pretenties dan ook mogen zijn, hij zal zich in het dagelijks leven zeer dicht bij het dierlijk niveau bewegen. Godsdienst wordt verondersteld ons op te heffen tot een hoger niveau. Godsdienst doet een beroep op de geest in de mens, uw werkelijke persoonlijkheid, en toch – hoe vaak geven wij niet toe aan de zinnelijke kant van onze natuur, ofschoon wij een getuigenis van de waarheid bezitten.

De man die thuis twist, bant uit zijn hart de geest van de godsdienst. Alle huiselijke twist bestrijdt het leven naar de geest dat Christus ons in ons binnenste wilde laten ontwikkelen en het is op ons dagelijks leven dat deze verworvenheden hun uitwerking hebben.

De mens maakt grote vooruitgang op het gebied van wetenschap en uitvindingen, groter wellicht dan ooit tevoren, maar hij maakt geen evenredige vooruitgang in karakter en geestesgesteldheid.

U, mannen die het priesterschap bezit: een man van het priesterschap hoort niet in woede uit te barsten. Leer u waardig te gedragen. Het priesterschap van God te bezitten door goddelijk gezag, is een van de grootste gaven die een man ten deel kunnen val-

len en waardigheid is van het grootste belang. Het hele wezen van het priesterschap is eeuwig. Grote-lijks gezegend is hij die de verantwoordelijkheid voelt welke het vertegenwoordigen van de Godheid hem oplegt. Hij behoort deze in zulk een mate te voelen dat hij zich onder alle omstandigheden bewust zal zijn van zijn woorden en daden.

Geen enkele man die het Heilige Priesterschap bezit mag zijn vrouw oneerbiedig bejegenen. Geen enkele man die dat priesterschap bezit mag nalaten de zegen te vragen over zijn voedsel of neer te knielen met zijn vrouw en kinderen en om Gods leiding te vragen.

Een gezin wordt getransformeerd doordat de man het priesterschap bezit en de verplichtingen er van nakomt. We mogen het niet dictatoriaal gebruiken, want de Heer heeft gezegd dat „wanneer wij het ondernemen onze zonden te bedekken of onze hoogmoed, onze ijdele eerzucht te bevredigen of in enige mate van ongerechtigheid bestuur, heerschappij over of dwang op de menselijke zielen uit te oefenen, ziet, dan onttrekken de hemelen zich, de Geest des Heren is bedroefd en wanneer Deze Zich heeft teruggetrokken – vaarwel dan het priesterschap of het gezag van die man.“ (Leer en Verbonden 121:37). Die openbaring door de Heer aan de Profeet Joseph Smith gegeven is een van de mooiste lessen in pedagogie of psychologie en bestuur die ooit zijn gegeven en wij zouden hem iedere keer weer over moeten lezen in de 121ste afdeling van de Leer en Verbonden.

Laat ons beseffen dat wij leden zijn van de grootste broederschap – de broederschap van Christus – in heel de wereld en dagelijks, de hele dag ons best doen om de normen van het priesterschap te handhaven.

Laat ons een eerlijk, oprecht leven leiden. Laat ons eerlijk zijn tegenover onszelf, eerlijk tegenover onze broeders, eerlijk tegenover ons gezin, eerlijk tegenover de mensen waarmee wij zaken doen, altijd eerlijk, want aller ogen zijn op ons gericht en de basis van elk karakter rust op de principes van eerlijkheid en oprechtheid.

Het hoofdthema voor ieder mens is: Doe de wil van God. „Zo iemand wil Deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen, of zij uit God is . . .“ (Zie Johannes 7:17) Iedere dag van ons leven is er een gelegenheid om die wil te doen.

God leidt deze Kerk. Blijf haar getrouw. Wees getrouw aan uw gezin. Bescherm uw kinderen. Leid hen, niet eigenmachtig, doch door liefdevol voorbeeld en draag zodoende bij tot de kracht van de Kerk door uw priesterschap in uw huis en in uw leven uit te oefenen.

Het grote gebod

Toespraak gehouden op de Algemene Conferentie van april 1967 door President N. Eldon Tanner van het Eerste Presidentschap.

President McKay, wij prijzen ons gelukkig en voelen ons gezegend, u vanmorgen in ons midden te mogen hebben. Namens het Eerste Presidentschap zou ik allen willen begroeten die hier in deze grote Tabernakel bijeenvergaderd zijn en iedereen die vanmorgen meeluistert.

Toen wij met Pasen de dood en opstanding van onze Zaligmaker herdachten, ben ik opnieuw zeer onder de indruk gekomen van de woorden: „Want alzo lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe”. (Johannes 3:16).

Voorts werd ik herinnerd aan het antwoord dat de Heiland gaf aan de wetgeleerde die Hem bij wijze van verzoeking vroeg: „Meester! welk is het grote gebod in de wet?”

Jezus zeide tot hem: „Gij zult liefhebben den Heere, uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod.

„En het tweede aan dit gelijk is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten”. (Mattheus 22:36–40).

Uit deze uitspraak blijkt duidelijk dat liefde het grootste is dat ter wereld bestaat. Toen ik er daarna de oudere Schriften nog eens op nasloeg, ontdekte ik dat de Here, toen Hij tot Mozes sprak, hem dit gebod heeft gegeven, zoals opgetekend in Leviticus 19:16–18:

„Gij zult niet wandelen als een achterklapper onder uw volken . . .

„Gij zult uw broeder in uw hart niet haten . . .

„Gij zult niet wreken, noch toorn behouden tegen de kinderen uws volks; maar gij zult uw naaste liefhebben als uzelf . . .”

In Deuteronomium lezen wij dan:

„Zo zult gij den Heere, uw God, liefhebben, met uw ganse hart, en met uw ganse ziel, en met el uw vermogen.

„En deze woorden, die Ik u heden gebiede, zullen in uw hart zijn.

„En gij zult ze uw kinderen inscherpen, en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt, en als gij opstaat”. (Deuteronomium 6:5–7).

Toen Christus op aarde kwam, was de wet van Mozes nog steeds van kracht, waarvan een voorbeeld was het gezegde: „Oog om oog en tand om tand”. De Heiland zei echter:

„Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij ook elkander liefhebt.

„Hieraan zullen zij allen bekennen dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander”. (Johannes 13:34–35).

De Here heeft ons ook een voorschrift gegeven dat vaak „de gulden regel” wordt genoemd. Dit vinden wij in Mattheus 7:12.

„Alle dingen dan, die gij wilt, dat u de mensen zouden doen, doet gij ook alzo, want dat is de wet en de profeten”.

Als wij deze liefde willen hebben, waarvan de Heiland sprak en uitdrukkelijk betoogde, dat dit het voornaamste in het leven is, dan moeten wij daarmee thuis beginnen en het vervolg ens doorvoeren in ons hele dagelijkse leven. Een gelukkig huwelijk wordt een echtpaar nimmer op een zilveren presenteerblaadje aangeboden, maar dat is iets waar wij voortdurend zelf aan moeten bouwen. Als beide echtgenoten bedacht willen zijn op het gemak en gerief, de behoeften en het geluk van de ander en als zij vastbesloten zijn steeds in elkaar het beste te willen zien, te trachten elkaar te begrijpen en liefde jegens elkaar te betonen, dan zal er in hun huis ware liefde en harmonie heersen.

Ja, inderdaad, de enige leuze die wij nodig hebben om thuis gelukkig te kunnen zijn is „hebt elkaar lief” — slechts drie eenvoudige woordjes. Pas de bestanddelen der liefde toe. Getroost u opofferingen voor elkaar. Maak elkaar gelukkig. Als deze gedachte

altijd de overhand bij ons had, dan zouden wij beslist heel weinig moeilijkheden hebben. Als er tussen vader en moeder liefde is, zal er ook tussen ouders en kinderen liefde heersen en e veneens tussen de kinderen onderling. Het belang en de waarde van voorkomenheid, vriendelijkheid, attentie en beleefdheid in het huiselijk leven kan niet hoog genoeg worden aangeslagen.

Hebt u ooit iets lieflijkers gezien dan een gezin, waarvan de leden alkaar liefhebben? Waar er in een gezin echte, volkomen liefde heerst, daar zijn geboden als „eert uw vader en uw moeder“. „gij zult niet stelen“ en „gij zult geen valse getuigenis spreken“ volstrekt overbodig. Liefde is waarlijk de vervulling der wet.

Als wij een terugblik werpen op ons levenspad of dit nu kort of lang is geweest, dan beseffen wij dat wij de grootste vreugde hebben geput uit hetgeen wij uit liefde voor iemand anders hebben gedaan. Laat ons dus nu, terwijl het nog kan, in al onze woorden en daden onze liefde tot God en onze medemensen tot uitdrukking brengen, want „wij zullen deze weg niet nog eens gaan“.

Het schijnt voor ons wel het moeilijkste te zijn om iets van onszelf te geven, om onze zelfzucht teniet te doen. Als wij echter iemand werkelijk liefhebben, is niets ons te veel. Niets dat wij voor die bepaalde persoon doen valt ons dan zwaar. In hebben of krijgen is geen echt geluk gelegen, maar alleen in geven. Bij het najagen van het geluk schijnt de halve wereld op het verkeerde spoor te zijn. De mensen denken dat het geluk bestaat uit hebben en krijgen en in het zich door anderen laten dienen, maar in werkelijkheid bestaat het uit geven en anderen dienen.

Enkele dagen geleden had ik 's-morgens vroeg een ervaring die mij werkelijk diep in het hart trof en waarbij blijk werd gegeven van grote liefde. Een vrouw belde mij namelijk op om te zeggen dat ze zo juist bericht had ontvangen dat haar volwassen zoon om het leven was gekomen bij een auto-ongeluk in het Oosten van de Verenigde Staten, waar hij woo-

nachtig was. Ze zei dat haar man, de vader van die jongen, in een andere stad was voor het voeren van enige zeer belangrijke en serieuze zakelijke onderhandelingen en dat zij hem beslist niet wilde storen, zolang hij daarin verwickeld was. Tijdens ons gesprek stemde ik er in toe, dat ik iemand zou opbellen die bij deze vader was, zodat hij van het gebeurde in kennis zou kunnen worden gesteld zodra de onderhandelingen waren afgelopen. Voor mij was het optreden van deze vrouw een uitzonderlijk voorbeeld van liefde, onzelfzuchtigheid en belangstelling voor het welzijn van haar echtgenoot, dat zo ver ging dat ze bereid was het leed al die tijd alleen te dragen.

Wij kunnen niet zo maar opeens de gulden regel die de Heiland gaf, in toepassing brengen of nakomen, maar als wij hier ernstig naar streven, zullen wij op ons levenspad meer vreugde, succes, voldoening en vriendschap vinden; wij zullen ons verheugen in de liefde van anderen en de Geest van onze Vader in de hemel zal met ons zijn. Als wij steeds oog willen hebben voor het beste in anderen, in onze vrienden, onze burens, onze man, onze vrouw en onze kinderen, dan zullen zij de aardigste mensen van de hele wereld blijken te zijn. Als wij daarentegen gaan letten op hun zwakheden en gebreken en die breed gaan uitmeten, kunnen diezelfde mensen ons nog wel eens verachtelijk voorkomen.

Soms ben ik er in de omgang met mensen bijna van overtuigd dat het in de menselijke aard ligt om de zwakheden van anderen groter te doen schijnen dan ze zijn, om die van onszelf zoveel mogelijk te bagatelliseren.

Laat ons altijd bedenken dat mensen met een groot karakter anderen niet behoeven te kleineren of hun zwakheden op te blazen. Eigenlijk is het zo dat ze juist zo grootmoedig zijn omdat ze liefde en belangstelling tonen voor het welslagen en het welzijn van hun naasten.

Bij onze pogingen om de gulden regel toe te passen, moeten wij beseffen dat de liefde ons niet toestaat wrok te koesteren of anderen een kwaad

hart toe te dragen. Deze gevoelens verbitteren de ziel en de liefde wordt er totaal door verdrongen. Door het koesteren van wrok en kwade gezindheid jegens anderen krenken wij onszelf. Degene van wie wij kwaad spreken wordt daardoor gekwetst, benadeeld en soms zelf geheel te gronde gericht. Wij zouden er weliswaar niet aan denken één van onze collega's, vrienden of buren te bestelen of lichamelijk letsel toe te brengen, maar door hem van zijn goede naam te beroven, doen we iets dat nog erger is. Het is niet ongewoon te zien hoe mensen, zoals bedienden in winkels, secretaresses in ondernemingen en personen in clubs, verenigingen en zaken van kerk en staat, over elkaar zitten te praten en elkaar bekritisieren, waarbij ze proberen elkaars zwakheden te vergroten met de bedoeling de betrokkenen daarmee te kleineren, in de hoop dat hun eigen zwakheden dan misschien geringer zullen lijken of geheel over het hoofd zullen worden gezien. Als wij elkaar werkelijk liefhadden, zoals de Here ons liefheeft, dan zou er van deze wrijving geen sprake zijn, maar dan zou er onderling vertrouwen heersen en zouden wij gelukkig zijn.

Graag zou ik samen met u allen eens de balans willen opmaken van ons eigen innerlijk om te zien of wij er eigenlijk wel echt naar streven, het beginsel der naastenliefde daadwerkelijk in praktijk te brengen jegens hen met wie wij geregeld in aanraking komen. Zijn wij geduldig, edelmoedig, vriendelijk, nederig, hoffelijk, onzelfzuchtig, beheersd, ongeveinsd en oprecht? Trachten wij onszelf in andermans plaats te stellen of die ander nu een zakenman is, een kantoorbediende, een secretaresse, een conciërge, iemand van een ander geloof of ras, of een gedetineerde die in de gevangenis zit en behandelen wij hen dan zoals wij in hun plaats graag zelf behandeld zouden willen worden?

Laat ons nooit vergeten dat de Here ons dit gebod heeft gegeven om God en elkaar lief te hebben en de gulden regel in praktijk te brengen. Wij kunnen God immers niet liefhebben zonder tevens onze naaste lief te hebben en wij kunnen onze naaste niet waar-

lijk liefhebben zonder God lief te hebben. Dit geldt voor u en voor mij en als wij dit ieder voor zich op onszelf toepassen, behoeven wij ons over de ander geen zorgen te maken.

Een poosje geleden verhaalde een vriend van mij een belevenis, die ik graag aan u zou willen verder vertellen. Hij zei namelijk:

„Mijn vaders neef en mijn vader woonden in dezelfde gemeente en beconcurrerden elkaar in constructiebedrijven. In de loop der jaren ontstond er tussen hen een zeer scherpe en verbitterde rivaliteit. Aanvankelijk was de aanleiding hiertoe het tegen elkaar opbieden bij inschrijvingen voor bouwcontracten en later werden zij elkaars tegenstanders in de politiek van ons stadsbestuur, waar zij elkaar in zeer heftige verkiezingscampagnes bestreden.

Toen mijn vader stierf, ging deze verhouding als het ware over op de naaste familieleden, want het scheen of mijn broers en ik op dezelfde voet moesten doorgaan waar pa was opgehouden. Het vergde veel inspanning van de leden van onze gezinnen en dat van mijn vaders neef om zelfs maar een geforceerde beleefdheid tegenover elkaar in acht te nemen, zelfs in onze kerkelijke roepingen, waar hij dienst deed als bisschop in één wijk en ik in een ander, en later in de hoge raad, waarin wij beiden zitting hadden. Als wij elkaar ontmoetten, scheen het wel of Satan de leiding nam en ik ben er zeker van dat hij dat inderdaad ook deed; er is ons immers gezegd dat waar twist en tweedracht heerst, de Geest des Heren niet aanwezig is?

Zo woekerde deze wanverhouding maar voort. Toen kreeg ik plotseling een roeping om alle wereldse zaken op zij te zetten en over een zending te gaan presideren. Dit vooruitzicht was een sensatie op zichzelf, maar toch had ik ergens in mijn onderbewustzijn dienaangaande een heel onbehaaglijk gevoel. Telkens weer vroeg ik mezelf af: „Ben je heus wel waardig om zo'n belangrijke roeping aan te nemen?“ Weliswaar hield ik mij aan het woord van wijsheid, is was een volledig tiendebetaler, ik was

trouw in al mijn kerkelijke werkzaamheden, ik was zedelijk rein, maar toch bleef dit onbehaaglijke gevoel mij plagen.

Ik nam onmiddellijk de nodige maatregelen om mijn zaak en mijn persoonlijke aangelegenheden zo te regelen dat deze door anderen konden worden waargenomen zolang wij weg waren. Toen ik op zekere namiddag van mijn kantoor huiswaarts keerde, gebeurde het dan toch werkelijk. Ik hoorde weliswaar geen stem, maar iets zei me, even duidelijk alsof er een stem tot mij sprak: „Je moet naar je vaders neef toe gaan en de zaak met hem in orde brengen. Je kunt niet op die zending gaan en het Evangelie van liefde onderwijzen, zo lang dat verschrikkelijke gevoel tussen jullie bestaat“.

Ik reed naar zijn woning en ging in grote vrees en beven de stoep op en belde aan. De deur werd niet opgedaan. Nadat ik een paar minuten had staan wachten, keerde ik terug naar mijn auto en zei zachtjes bij mezelf: „Here, ik heb de poging gedaan. Ik ben er zeker van dat dit voor U aannemelijk zal zijn“. Maar dat was het helemaal niet. Dat onrustige gevoel bleef me bij. Toen heb ik ernstig hierover gebeden.

Toen ik de volgende dag in een rouwdienst zat, kwam mijn neef de kerk binnen en ging aan de andere kant van het middenpad zitten. De Geest werd vaardig over mij en bewoog mij hem te vragen of ik hem na de begrafenis thuis kon komen opzoeken. Hierin stemde hij toe. Ditmaal ging ik naar zijn huis met kalmte en rust in mijn ziel, daar ik immers de Here had gevraagd de weg voor mij te bereiden.

Toen ik aanbelde, nodigde hij mij uit in de huiskamer te komen en wenste mij geluk met mijn zendingroeping. Wij praatten enkele minuten over koetjes en kalfjes en toen gebeurde het. Ik keek hem aan met een gevoel van liefde dat nu in de plaats was gekomen van alle oude onverzoenlijkheid en ik zei: „Ik ben gekomen om je vergeving te vragen voor al wat ik ooit heb gezegd of gedaan en dat ertoe heeft bijgedragen verdeeldheid te brengen tussen ons en onze gezinnen“. Op dat moment sprongen de tranen

ons in de ogen en minutenlang konden wij geen van beiden een woord uitbrengen. Dit was één van die gelegenheden waarbij stilte machtiger is dan spreken. Na verloop van enige tijd zei mijn neef: „Ik wou dat ik het eerst naar jou was toegekomen“. Ik antwoordde: „Het voornaamste is dat het nu is gebeurd en niet van wie het initiatief is uitgegaan“.

Op dat ogenblik hadden wij beiden een rijke geestelijke ervaring, die voor ons aanleiding is geweest ons leven en onze ziel te zuiveren van datgene dat altijd tussen ons had in gestaan, hetgeen tot gevolg heeft gehad dat wij nu behoorlijk en normaal als bloedverwanten met elkaar omgaan.

Nu kon ik op mijn zending gaan en anderen de ware betekenis der liefde leren, omdat ik deze voor de eerste keer in mijn leven ten diepste had doorvoeld en gepeild en ik thans naar waarheid zeggen kon dat er niemand ter wereld was, die ik niet liefhad en waarderen kon. Sedert die dag is mijn leven nooit meer hetzelfde geweest, want bij die gelegenheid heb ik op de allerstelligste wijze, zoals nog nimmer tevoren; de betekenis leren verstaan van het uitdrukkelijke bevel dat de Meester aan Zijn discipelen gaf toen Hij zeide: „Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liebt“. (Johannes 13:34).

Laten wij er allemaal naar streven zo te leven dat wij waardig bevonden zullen worden met name genoemd te worden onder diegenen, die hun naasten liefhebben en daardoor hun liefde tot God waarmaken. God leeft werkelijk. Jezus is de Christus. Door Hem hebben wij het herstelde Evangelie ontvangen, dat ons onsterfelijkheid en eeuwig leven biedt.

Dit getuig ik nederig tot u en ik laat mijn zegen bij u achter, in de naam van Jezus Christus. Amen.

Van grijs naar wit

DOOR BRIAN KELLY

De vallei begint ten zuiden van het Utah Meer. In het noordoosten van de vallei is een eigenaardige berg, eenzaam en alleenstaand. In het zuidwesten van de vallei spuiten warme en koude bronnen omhoog, die het land eromheen tot een uitgestrekt moeras maken, dicht tegen de met kreupelhout begroeide bergen aan.

De eerste blanke kolonisten kwamen in 1860 naar de vallei. Daarvoor trokken er wel eens vallenzetters en goudzoekers door. Jasson Evans zette er in de winter van 1885 zijn vallen uit. Hij noemde het Warm Springs toen hij de stoomwolken zag, die regelmatig opstegen van de plassen in het zuidelijke gedeelte van de vallei.

Vijf jaar later kwam hij terug en bracht anderen mee. Hij bouwde een eenkamerwoning van in de zon gedroogde steen, en hielp om een kanaal te graven. Jonge populieren werden voor het huis in de grond gezet als zonwering. Hij plantte een lange rij van een veelvoorkomende boomsoort langs de zuidkant van de farm om zo de scherpe woestijnwinden af te zwakken.

Ik liep het weggetje af, gevangen in de betovering van het verleden toen herinneringen van mijn jeugd mij overspoelden. Ik had die herinneringen ook vroeger gehad, maar nu, onder de oude populieren, waren ze veel scherper. Mijn jeugd was dichtbij. Terwijl ik ieder moment proefde, keek ik langs het huis naar de weide en vandaar naar het kanaal. Ja, het was er allemaal nog, het huis, de schuur, het kippenhok. Alles was nog hetzelfde behalve de populieren. Omdat ze zo groot waren stonden ze nu dicht opeen langs de kant van het kanaal. De stammen waren van een kalkgroene kleur, zoals in mijn jeugd, veranderd in ruwe, getekende, grijze ondersteuning voor hun bladerdak. Mijn gedachten wilden niet bij het heden blijven; ze bleven teruggaan, totdat ze bleven hangen bij mijn negende lente in de vallei . . .

De knoppen van de populieren begonnen reeds te zwellen. Het was vroeg lente, en het kanaal was nog droog van de winter. Mijn vader zei me, nu dat ik negen was, dat ik oud genoeg was om te helpen het kanaal

schoon te maken. Het droge mos en het oude, bruin geworden onkruid moest van de kanten weggehaald worden zodat het water er gelijkmatig en gemakkelijk in kon lopen.

Die eerste werkdag was moeilijk en mijn armen en mijn rug deden behoorlijk pijn. Na het werk zei vader: „Ik heb gehoord dat ze ergens in het oosten tamme eenden houden die ze op de plassen en langzame stromen loslaten. De eenden eten het mos en nog vele andere waterplanten.”

Het gesprek over tamme eenden schudde mijn vermoeide geest wakker. Ik had nog nooit aan tamme eenden gedacht, maar ik wist dat er wilde eenden waren achter het huis in de wei. Als ik er nu eens een kon vangen, zou ik niet aan die kanaalkanten hoeven te werken.

Iedere dag als we aan het kanaal werkten, hield ik de weide in de gaten. Het was niet ver bij ons vandaan en

ik kon ze vaak in het riet zien neerdalen. Als ik langs de koeienstal en over de hoekpaal van de afrastering keek dan kon ik precies de plaats zien waar ze het meest landden. Ik keek iedere dag, en toen we eindelijk het kanaal schoon hadden gemaakt, was ik er zeker van dat ik zo naar de plaats kon gaan waar ik de eenden had zien neerstrijken. Op een zaterdag, twee weken na het schoonmaken van het kanaal, stond ik vroeg op en begon het dagelijks werk alleen. Tegen de tijd dat mijn vader bij de stal was, had ik de vaars al half gemolken. Na het melken en het ontbijt zei ik dat ik de wei in wilde om kikkers te vangen. Gewoonlijk was vader het er niet mee eens als ik nutteloze dingen deed, maar vandaag vond hij het goed.

Eerst wist ik niet hoe te zoeken. Ik volgde de lijn langs de stal naar de hoekpaal, recht op de plaats af waar ik eenden neer had zien strijken. Toen ik daar aankwam zag ik niets anders dan stukken riet die overal in het water dreven. Op een van die stukken riet zag ik een wit en bruin hoopje dons, dat boven het water uitstak en droog was. Tot de middag zocht ik in de wei, maar vond geen nest.

Op de terugweg naar huis zag ik nog zo'n hoopje dons. Dit was op droge grond, tussen het droge gras. Ik legde mijn hand erop en onder de zachtheid voelde ik iets hards. Terwijl ik het geheel voorzichtig onderzocht, veegde ik wat van het dons weg en telde negen eieren. Ze waren groter dan kippeëieren en olijfgroen van kleur. Snel trok ik mijn hemd uit en knoopte de hals en de mouwen dicht. Daarna deed ik de eieren er heel voorzichtig een voor een in. Op de terugweg waadde ik naar de plaats waar ik de eerste hoop dons gezien had. In dit nest zaten tien eieren.

Het viel niet mee om normaal te lopen. Negentien eieren maakten het hemd zwaar, en het bleef heen en weer bungelen, maar ik kwam zonder ongelukken thuis. Vader was verbaasd toen ik hem van de eieren vertelde. Samen maakten we twee broedkisten met schoon stro, zetten ze in een hoek van het kippenhok en legden tien eieren in het ene en negen in het andere. We waren er niet zeker van

of we een kip zo ver konden krijgen om de eieren uit te broeden, maar we lieten er een schaal voer bij staan en gingen naar huis. Na het eten ging vader met een lantaarn naar het kippenhok. En ja hoor, twee kippen hadden de nesten aangenomen.

De volgende drie weken hield ik de nesten goed in de gaten. Ik hoefde me geen zorgen te maken, want de kippen behandelden de eieren als waren ze van hunzelf. Om de twee dagen schoven ze erover heen en weer en draaiden de eieren om met hun snavel. Vader zei dat de eieren, wilden ze uitkomen, zo ongeveer iedere dag omgedraaid moesten worden.

De eieren begonnen uit te komen op de 28ste dag nadat ik ze in de weide gevonden had. Het leek of de kippen het verschil niet eens bemerkten. Ze behandelden de kleine gele plat-gesnavelde balletjes dons als waren het kuikentjes. Het was grappig om te zien hoe de kippen in de aarde van de ren naar voedsel zochten voor de eendjes en hoe die er geheel geen notitie van namen.

Het grappigst was het toen de eendjes voor het eerst naar het water gingen. De kippen probeerden om hun nieuwe gevolg langs de oever van het kanaal te leiden op zoek naar voedsel. Zo gauw de kleine eendjes bij het water kwamen, krabbelden ze langs de oever naar beneden en gleden in het kanaal. Van die tijd af waren de eendjes meestal in het water.

Een havik probeerde op zekere dag de eendjes te pakken. Maar door te duiken ontsnapten zij. Dat deed ons goed; we wisten dat we ons geen zorgen hoefden te maken zolang het water op een diepte van dertig centimeter gehouden werd.

De volgende zondag was het conferentiezondag. Dit betekende dat we een rit van ongeveer acht kilometer moesten maken naar de plaats van de conferentie.

Het enige wat ik van die conferentie onthouden heb, is dat er een natuurlijke en een onnatuurlijke mens is. Dat verschil had ik nooit eerder opgemerkt; ik dacht gewoon dat alle mensen goed waren. Ik vond het gedeelte mooi over de kinderen die zuiver en van nature goed zijn. Ik begreep niet

hoe een natuurlijk kind goed kon zijn en een natuurlijk volwassen mens niet, maar tegen de tijd dat ik ophield om uit te zoeken hoe het in elkaar zat, leunde ik tegen vader aan en viel in slaap.

Op de terugweg naar huis, na de conferentie, vroeg ik vader waarom God sommige dingen van nature goed maakt en sommige van nature slecht. "Dat zal ik je vertellen zoon," antwoordde hij. "Veel hangt ervan af hoe je het bekijkt. Voordat de pioniers zich hier vestigden, wachtten de Indianen ieder jaar op de komst van sprinkhanen. Zij dachten dat die door God gezonden werden als voedsel. Toen ik nog een jongen was in Salt Lake, die eerste zomer nadat we naar het westen gekomen waren, vertrouwden we erop dat onze magere oogst ons door die eerste winter zou helpen.

Toen op een dag werd de lucht zwart met een ander soort sprinkhaan, herriemakers die we krekels noemden. Ze kwamen van de heuvels naar beneden over onze gewassen en vreten alles op hun weg wat groen was, op. We probeerden ze te verdrinken in de sloten. We verbrandden ze. En nog bleven ze komen. De lucht was er zwart van. Iedere ochtend bij zonsopgang stonden je oom en ik op om heen en weer door het graan te lopen, met tussen ons in een vijftig meter lang touw waarmee we de halmen beroerden zodat de krekels eraf zouden vallen voordat ze de toppen zouden bereiken.

Ten slotte, toen vele mensen op het punt stonden om het op te geven, stuurde God de zeemeeuwen om ons te helpen.

Nu waren er eens een stel goede mannen die het niet met hun leiders eens waren en zij mopperden. Zij waren zo'n beetje van nature goed en kwaad tegelijk. Dit is wat vrije wil betekent. Iedereen moet kiezen, en we zijn niet allemaal goed of allemaal slecht zoals zoveel mensen denken."

Het gesprek werd onderbroken toen we het weggetje naar onze farm opreden. Meeuwen cirkelden en doken langs het kanaal. We maakten er ons geen zorgen over totdat we dicht genoeg bij het kanaal waren om te

kunnen zien dat die bijna droog stond. Ik krabbelde uit de wagen en rende naar het kanaal waar de meeuwen aan het duiken waren, net op tijd om er een weg te jagen. In zijn geopende bek had hij een geel donzig balletje. De meeuw slikte het jonge eendje in één keer en levend door, net zoals ik vogels muizen had zien eten.

Vader kwam er aanlopen met het hoofd gebogen, zoekend langs de oever naar de eendjes. Samen vonden we er drie. Drie van de negentien. "Ik veronderstel dat alleen deze nog over zijn, zoon," zei vader. Met kloppend hart en brandende ogen rende ik naar de hooiberg waar niemand me zien kon en huilde.

Ik zag mijn vader niet totdat het werk weer gedaan moest worden. Ik begon te melken voordat hij over de eendjes begon. Ik was dankbaar voor het oponthoud. Op de een of andere manier was het gemakkelijker om te luisteren met het lichaam van de koe tussen ons in. Vader zei: "De reden dat het kanaal droog stond was omdat Broeder de Wit al het water voor zijn farm nodig had. Hij opende alle sluizen zodat hij al zijn akkers kon bevoelien."

Voor mij trof Broeder de Wit geen schuld, maar wel de meeuwen. Ik wilde de reden ervan niet weten. Ik wilde de meer directe actie. Ik moest een weg vinden om dat verschrikkelijke gevoel binnenin me kwijt te raken.

Toen ik de volgende morgen wakker werd wist ik precies wat ik doen wilde. Op de een of andere manier zou ik die meeuwen wel krijgen. Na het werk ging ik naar een punt in de verte, waar de eenzame berg het meer raakt. Dat was waar de meeuwen vandaan leken te komen en waar ze leken te verdwijnen.

Bij het meer aangekomen kon ik mezelf niet weerhouden om te gaan rennen. Verblind door haat rende en stampte ik langs de vooruitstekende randen en rotsen boven het water, terwijl ik de meeuwennesten die ik tegenkwam vernielde. Ik hoorde de schrille kreten van de wolk krijsende meeuwen niet. Ik ging niet uit de weg toen zij naar mij uitvielen. Ik ging geheel op in mijn waanzinnige daad.

De geelgroene, met bruin gespikkelde eieren waren gemakkelijk te vinden tussen de rotsen — af en toe bij een paar stukjes hout of afval maar meestal alleen en kaal op de grond.

Een sikkelvormige troep meeuwen gilden en schreeuwden terwijl ze in de lucht op en neer dansten boven het door mij langs de heuvel gemaakte pad. Van vermoedheid was ik me niet bewust, maar langzamerhand begon ik meer te strompelen en minder te haten. Plotseling, toen ik uithaalde naar een nest vlak boven me, viel ik tegen de rotsen. Ik probeerde overevind te krabbelen, maar dat ging niet. De opgekropte woede en haat maakten plaats voor uitputting. Hartbrekende, trampachtige snikken joegen door mijn lichaam. Ik weet niet hoe lang ik zo gelegen had, maar toen ik opstond waren de gespikkelde schalen en het met bloed vermengde struif opgedroogd. Langzaam liep ik van het water en de meeuwennesten weg totdat ik een top van een heuveltje bereikte. Voor mij was de gehele vallei zichtbaar. Ik kon het glinsterende lint van het kanaal zien, die me naar huis zou leiden. Mijn rug hiernaartoe draaiend, keek ik over het meer. Ik haatte nu niets meer.

Toen, slap en onzeker op mijn benen, liep ik de heuvel af in de richting van huis. Enige kilometers van huis verwijderd dook ik het kanaal in en waadde door het tot aan mijn middel reikende koele water. Het koele water maakte mij plotseling bewust van mijn gevoel — de stralende zon, de wind van de heuvels, mijn vermoeide spieren.

De zon was reeds onder toen ik thuis kwam. Vader was al klaar met het werk maar hij zei er niets over. Van moeder moest ik andere kleren aantrekken voor het eten. Ze had 's middags een uitgebreide maaltijd klaargemaakt, maar als avondeten was er brood en melk en honing. Ze zei niets toen ik geen honing nam en net als vader brood, melk en uien at. Daarna verontschuldigde ik me en ging naar bed. Ik kon ze niet langer in de ogen zien. Ik was alleen en voelde me belabberd.

De volgende morgen begon zoals alle andere. Vader wakte me zodat we samen konden melken. Op de terugweg naar huis vlogen er een paar meeuwen over, en vader zag dat ik ze nauwlettend gadesloeg. Hij sprak zachtjes tegen mij: "Zoon, zij kunnen het niet helpen dat ze jouw eendjes hebben opgegeten, en het is een feit dat ze veel muizen en insecten eten."

Ik kon het niet langer voor me houden en ik begon hem te vertellen waar ik gisteren geweest was. Ik probeerde om het een beetje te verzachten door te zeggen dat meeuwen niet eens nesten bouwen. Dat ze hun eieren zomaar op de grond leggen. Dat ze niet voor een bedekking van dons zorgen zoals de eenden.

Vader onderbrak me en begon aan een van zijn vermanende antwoorden: "De meeuwen deden wat zij deden door hun natuur. Het was niet juist om die kleine meeuwtjes dood te maken. De meeuwen doodden jouw eendjes om in leven te blijven. Ik weet niet waarom. Het enige wat ik weet is dat we moeten doen wat we doen moeten."

Ik geloof dat in vergelijking met een eend een meeuw niet zo'n erg goed nest bouwt, maar zij leven en brengen hun jongen op dezelfde manier groot. Ik heb je al verteld wat de meeuwen speciaal voor mij betekenen. Deze zomer moet je ze maar eens in de gaten houden als ze broeden en groeien. Leer iets van ze. Als ze klein zijn, zijn ze bijna net zo lelijk als jij toen je geboren werd. Maar ze veranderen. Kijk eens omhoog en zie ze cirkelen en zweven. Ik geloof dat naast een zeilschip, de vleugel van een meeuw een van de mooiste en sierlijkste vormen heeft die ik ooit gezien heb.

Let op hun kleur. Als ze ouder worden worden ze steeds witter. Ze beginnen met een bonte bruine en groene kleur en ieder jaar komen ze dichter bij zuiver wit."

Die zomer begon ik de meeuwen in de gaten te houden en ik zag hoe ze van lelijke jongen wisselden naar bruin, dan grijs en daarna naar een zuiverder tint wit. Die zomer ging ik ook de mensen gadeslaan. Sindsdien heb ik de witte meeuwen vaak benijd.

Het is niet altijd geweest zoals nu

Van de Presiderende Bisschop

Het was al laat, toen de bisschop zijn raadgevers thuis afzette. Ze hadden de hele avond bezoeken afgelegd bij enkele leden en genoten van de fijne, harmonische geest die er nu tussen hen heerste. Maar het was laat geworden en dus reed de bisschop, na hen beiden een stevige handdruk te hebben gegeven, weg in de duisternis en liet hen staan voor het huis van de tweede raadgever.

„Zeg Jim, ik kan je niet zeggen hoe dankbaar ik ben, dat ik hier nu in de bisschop zit. Om je eerlijk de waarheid te vertellen, was ik hoogst verbaasd, toen de bisschop de keus op mij liet vallen na de verhuizing van broeder Murphy. Daar ik nog geen jaar in deze wijk woon, had ik niet anders gedacht dan, dat hij wel iemand zou roepen die hier al langer gewoon had.”

De eerste raadgever glimlachte eens en sloeg hartelijk zijn arm om de schouders van zijn metgezel heen. Hij mocht broeder Larson graag; zowel hij als de bisschop hadden beiden zijn gewilligheid en enthousiasme opgemerkt, kort nadat hij in de wijk was komen wonen. Hij wist ook, dat de bisschop eerst na heel wat bidden en vasten gevoeld had er goed aan te doen, zo'n betrekkelijk nieuw lid van de wijk tot raadgever te kiezen.

„Zoals ik al gezegd heb,” vervolgde broeder Larson, „waren wij in onze twee vorige wijken ook wel min of meer actief bezig en dat waren werkelijk aardige mensen, maar om de een of andere reden bereikten velen

van hen nooit helemaal die aanzienlijke staat van dienst in hun kerkelijke activiteit, die velen in deze wijk wel bereikt hebben. Ik heb steeds weer geprobeerd er achter te komen, hoe het komt dat deze wijk zoveel actiever is dan die andere wijken, maar ik sta voor een raadsel; ik kan er geen verklaring voor vinden, of het moest zijn omdat we zo bijzonder gelukkig zijn geweest zo'n rijkdom aan leidende figuren te treffen, die allemaal in dezelfde buurt wonen. Iedereen schijnt hier zo belangstellend en actief te zijn!”

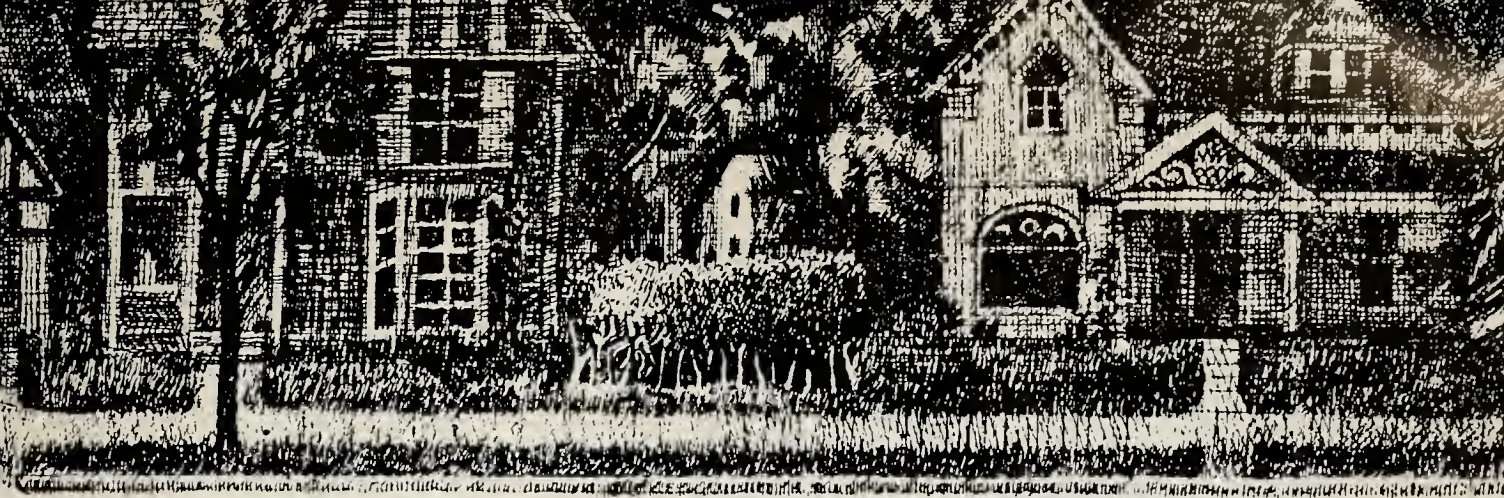
De glimlach van de eerste raadgever werd nog breder. Hij verplaatste zijn gewicht van het ene been op het andere en verlustigde zich een ogenblik in dit eerlijk gemeente compliment. Misschien was hij de enige die wist, hoe hard de bisschop er voor had moeten vechten om zijn wijk zover te brengen, terwijl een nieuweling die hoge graad van activiteit in de wijk alleen maar als een soort natuurverschijnsel beschouwde.

„Dat is aardig gezegd,” antwoordde hij tenslotte. „Ik geef toe, dat we er wel enkele bekwame leiders onder hebben, maar ik geloof niet, dit alleen te moeten toeschrijven aan het feit, dat ze toevallig allemaal in dezelfde buurt wonen.” Hij zweeg enkele ogenblikken om zijn volgende woorden meer kracht bij te kunnen zetten. „Kijk eens hier, broeder Larson, het is niet altijd geweest zoals nu. Er is een tijd geweest, en dat is

nog maar een paar jaar geleden, dat wij onderaan de lijst stonden in de ringstatistiek. Doorgaans lag de opkomst van de leden naar de avondmaalsvergadering ver beneden het gemiddelde. De activiteit van de priesterschap leek niet al te slecht, zolang je niet in de gaten had, hoeveel broeders er naar huis gingen in het halfuurtje dat voorafgaat aan de Zondagsschool, en niet terugkwamen ook. U vindt dus, dat wij de fijnste padvinderij van het hele district hebben? Nu, ik geef toe, dat zeventien actieve hoordverkeners een vrij indrukwekkende aanblik opleveren, maar drie jaar geleden konden we hier zelfs nog geen hopman vinden die een patrouille zou kunnen leiden. De reden waarom de bisschop en ik verder zo blij waren, toen ons koor werd gevraagd om op de ringconferentie te zingen, is dat het presidentschap weet, dat onze wijk de enige is waar je veertig mensen bij elkaar kunt krijgen die met animo zullen zingen en geen enkele repetitie overslaan. Toch is er een tijd geweest, dat wij de enige wijk in de hele ring waren, die geen koor had!” Weer hield hij even op om zijn woorden beter uit te laten komen. „Nee, broeder Larson, het is heus niet altijd geweest zoals nu.”

Ze stonden daar samen in het donker. In het huis aan de overkant van de straat gingen de lichten uit, maar de tweede raadgever was nog steeds nieuwsgierig en wilde het zijne er van weten.

„Ja, maar wacht eens even; nu ben ik toch geneigd om te denken, dat u het verleden van uw eigen wijk een beetje onderschat. U hebt in deze wijk altijd wel een paar prima leiders gehad. Heeft iemand me niet verteld, dat toen de bisschop Zondagsschool-

superintendent in de ring was, zijn vrouw presidente van de ZHV was? Ik heb immers ook gehoord, dat uw vrouw OOV-presidente is geweest en dat u zelf aan het hoofd hebt gestaan van één der meest actieve ouderlingenquorums in de omtrek? Is broeder Meeker soms geen zendingpresident geweest en zat broeder Dansie niet in het ringpresidentschap, voordat hij patriarch werd? Het komt me voor, dat er altijd al een stuk of wat geweldig goede gezinnen in deze wijk van de Kerk hebben gezeten."

De ogen van de eerste raadgever schitterden, toen hij een stapje voorwaarts deed en zei: „O ja, daar hebt u wel gelijk in. Er zijn in deze wijk altijd wel een paar fijne, actieve gezinnen geweest. Maar u hebt daar straks immers gezegd, dat wij zo gelukkig waren met dat geweldig grote aantal leidinggevende figuren in onze wijk en ik wilde u juist vertellen, dat sommige van onze beste mensen een poosje geleden nog niet eens actief waren en helemaal geen leiding konden geven.“ De eerste raadgever begon zijn beweringen nu met bewijzen te staven, door er aan toe te voegen: Ziet u, ere wie ere toekomt, en wel aan de bisschop. Hij is degene die deze opmerkelijke verandering in deze wijk tot stand heeft gebracht. U bent er van buiten af ingekomen en maakt nu de opmerking, dat iedereen zo prachtig actief is en dat al onze programma's zo schitterend verlopen. Nu wilde ik u maar zeggen, dat het niet altijd zo is geweest. De bisschop heeft deze verandering teweeggebracht."

„Hoe heeft hij dat dan gedaan?“ vroeg broeder Larson meteen.

„Wel, toen hij tot bisschop was geordend, was het eerste wat hij deed,

zijn eigen vrouw en de mijne van hun functies ontheffen. Het volgende punt was, dat hij broeder Murphy en mij — heel beslist — op het hart drukte, dat er voortaan in de wijk per persoon maar één aanstelling in de een of andere functie mocht zijn en dat er in elk gezin maar één vooraanstaande positie mocht worden bekleed. Toen ik dus vroeg of ik broeder Haddock tot OOV-superintendent zou mogen benoemen, zei de bisschop nee, alleen maar omdat de vrouw van broeder Haddock al raadgeefster bij het Jeugdwerk was. Toen ik zo reden-eerde, dat de roeping van superintendent toch belangrijker was, zei de bisschop: „Ja, maar het Jeugdwerk is al georganiseerd. Zoek dus maar iemand anders.“ En dat moesten we dan ook doen; voor vele functies moesten we iemand anders zien te vinden! Nu, toen we dus ieders taak tot één enkele terugbrachten (en dan telden we nog niet eens het huisonderwijs mee als een aparte roeping, want dat was volgens de bisschop een voorrecht van de priesterschap), bemerkten we al spoedig dat we het niet zouden kunnen bolwerken wegens gebrek aan leiders. De bisschop liet de secretarissen van de wijk dus een lijst opstellen, waarop iedereen voorkwam, of hij nu een functie had of niet. Hij drong er bij ons aan, dat wij ook mensen in aanmerking zouden doen komen, van wie ik altijd had gedacht, dat ze helemaal geen belangstelling hadden. Als wij dus nederig en met een biddend hart naar hen toe gingen, gebeurde er iets heel merkwaardigs met hen en met deze wijk. Wij hadden ze nodig en zij van hun kant ontdekten al gauw, wat een prettig gevoel het is als men je nodig heeft en weet te waarderen.“

De bisschop zegt altijd dat het bevorderen van de vervolmaking van de enkeling één der voornaamste taken van de Kerk is. Toen hij dus de kerkelijke roepingen als iets heel bijzonders begon te doen voorkomen, waarvan er maar één per persoon beschikbaar was, begonnen de mensen er op te wachten en er naar uit te zien, welke speciale roepingen zij nu wel zouden krijgen. Krachtige leden, die hun taak nu tot één bepaalde functie beperkt zagen, legden daar alles in wat zij konden opbrengen en de wat minder ervaren Heiligen deden echt hun best om hun prestaties te vergroten, teneinde aan deze nieuwe normen te kunnen voldoen

„Nu, toen we dus Gary Clark gingen opzoeken om hem te vragen of hij misschien hopman wilde worden, sloeg hij met zijn ene vuist in zijn andere handpalm en zei, dat hij het serieus wilde proberen. Hij zei nog meer, nl., dat dit de eerste echte taak was die hem werd opgedragen, sinds hij door de tempel was gegaan. Weet u, met die zeer matige opkomst van hem naar de vergaderingen, had ik nooit kunnen dromen, dat hij eenmaal actief was geweest. Later kwamen we tot de ontdekking, dat hij nooit het gevoel had gehad, werkelijk deel uit te maken van onze wijk; hij was van mening geweest, dat niemand hem nodig had of iets om hem gaf.

„Ja, inderdaad, zoals u al zei, we zijn bijzonder 'gelukkig' geweest, maar ons geluk is gekomen met een bisschop, die het zich biddend en vol overgave tot taak heeft gesteld om elk in onze wijk wonend gezin in de gelegenheid te stellen, prachtige ervaringen op te doen in het werkzaam zijn voor de Kerk. Dat heeft fantastische resultaten opgeleverd!“

Mamma woont in de keuken

DOOR LAEL J. LITKE

Ik had nog nooit eerder opgemerkt, dat Mamma bij ons thuis zo werd ver-guisd, totdat Linda het me vertelde. Ze zei dat het idee bij haar ook niet was opgekomen tot op die dag, dat de ZHV-huisbezoeksters bij ons kwamen en werden binnengelaten door onze vierjarige zus Cissie. Zuster Clayton vroeg toen nl. of Mamma thuis was, waarop Cissie zei, terwijl ze met een mollig vingertje in de richting van de keuken wees: „Daar is ze,“ waaraan ze nog toevoegde: „Mamma woont in de keuken.“

Ik stond er zelf bij, maar ik had er nog niet eens iets achter gezocht, het-geen, zoals Linda later zei, alleen maar een bewijs te meer was, hoezeer ik Mamma als iets vanzelfsprekends aanvaardde; „maar och,“ vroeg ze zich af, „wat kun je van een kind van tien jaar ook anders verwachten?“ Zelf was ze vijftien en kon al een werk-woord vervoegen; ik zou dus denken, dat ze wel wist wat ze zei.

Nog diezelfde avond, terwijl Mam-ma Cissie naar bed bracht, belegde Linda een vergadering met Pappa om een en ander eens met hem te bespre-ken. Ze gaf een dramatische herop-voering van het toneeltje dat zich had afgespeeld, waarbij ik optrad als zuster Clayton en de vraag stelde: „Cissie, is je moeder thuis?“ Daarna zei Linda, in de rol van Cissie, met een zwierige zwaai van haar arm, een ge-baar dat ik nog niet van haar kende, wijzend op de keukendeur: „Daar is ze – Mamma woont in de keuken.“ Ze sprak met een diepe, hese stem, die niet veel van die van Cissie weg had.

Pappa was diep onder de indruk. „Cissie moest bij het toneel gaan,“ zei hij.

Linda negeerde zijn opmerking. „Daar heb je het dan,“ zei ze, „ge-sproken in de onverbloemde onschuld der jeugd.“

„Ik vraag me wel eens af, of die onschuld even onbezoedeld als smet-teloos is,“ zei Pappa, die soms heel grappig kon praten.

„'t Is een schandaal,“ ging Linda voort, „Mamma komt ook nooit eens die keuken uit.“

„Nu je het zegt,“ zei Papa weer, terwijl hij zich achter het oor krabde, „meen ik dat punt toch te moeten be-twisten. Ik herinner me wel degelijk één keer, dat we haar er uit hebben gelaten om een kies te laten trekken.“

Linda zuchtte en zei: „Toe Paps, wees nu eens even ernstig. Natuurlijk gaat ze wel uit om boodschappen te doen, naar de kerk te gaan en zo, maar toch, figuurlijk gesproken, zit ze daar in de keuken gevangen als een vogel in een kooi. Daarvoor heeft Cissie ons nu de ogen geopend. Uit de mond van zuigelingen, zou je kunnen zeggen.“

„Ja, dat zou je wel kunnen zeggen,“ zei Pappa.

Na deze aanmoediging vervolgde Linda: „Eigenlijk behoorde ze niet gedwongen te zijn, haar leven te verknoeien in die keuken met het doen van karweitjes, die ieder kind van tien ook wel doen kan, zelfs Karen hier,“ zei ze, op mij wijzend.

„Dat kan ik niet,“ protesteerde ik heftig, aangezien ik het gevoel kreeg, dat Mamma en ik allebei ergens in een

kwaad daglicht werden gesteld. Eerlijk gezegd, kon ik geen enkele plek be-denken, waar ik liever mij leven zou willen doorbrengen dan in Mamma's ruime, zonnige keuken. Die was im-mers vol potplanten, gevlochten kledjes en lekker eten. De vensters langs de volle breedte van de ene zij-muur lieten bij stromen de morgen-zonneschijn binnen, die de ontbijttafel met klaterend licht overgoot en door-drong tot diep in onze ziel, als wij daar zaten te eten. Pappa zei eens, dat die zonneschijn een symbool was van een nog veel groter licht, dat Mamma om zich heen verspreidde en dat op zijn beurt weer een afschijnsel was van het licht van onze hemelse Vader. Dat klonk ontzaglijk mooi, al kon ik het ook niet helemaal begrijpen. Maar Linda bleef erbij, dat Mamma feitelijk een onvrijwillige gevangene was.

„Wat dacht je er dan aan te doen?“ vroeg Pappa.

„Daar heb ik de hele dag al aan lopen denken,“ zei Linda, „en ik zou willen voorstellen, dat we Mamma weer aan het werk laten gaan, althans voor de rest van de zomer, zolang ik thuis ben om de huishouding te doen en op de kinderen te passen.“ Linda beschouwde zichzelf niet meer als één van „de kinderen“.

„Maar Mamma werkt immers al,“ zei ik. „Ze is altijd aan het werk.“

„Precies,“ zei Linda, „en wat krijgt ze daarvoor als beloning? Ze verspilt hier gewoonweg haar intelligentie, zonder ooit werkelijk iets te presteren. Eten koken, de afwas doen, huishou-den, – wel, wij meisjes zouden dat met

ons drieën zonder enige moeite kunnen klaarspelen om Mamma de vrijheid te geven te gaan werken en haar ambities te vervullen. Ze kan toch zeker wel net als de moeder van Corrinne Blake weer naar het bureau van de krant gaan, mooie kleren dragen en met mensen omgaan? Als je eenmaal journaliste bent geweest, blijf je dat in je hart immers altijd. De geur van de drukinkt gaat je dan in het bloed zitten."

"Dat klinkt ontzettend ongezond," merkte Pappa op, maar Linda had een afwezige blik in haar ogen. „Vroeger schreef Mamma altijd kolommen vol over bruidjes en bruiloftsfeesten, maar nu woont en leeft ze in de keuken en wast de vaat. Wel een hele stap achteruit!

"Ik zal je zeggen, wat ik zal doen," zei Pappa. „Ik ga er eens met Mamma over praten, en dan zien we wel, wat ze er zelf van denkt. Met een paar dagen hoor je de uitslag."

Linda viel Pappa dagelijks lastig om er achter te komen hoe de zaken er voor stonden. Ze zei, dat ze net zo'n vrouw was als Mamma en dat ze wel wist, dat ze zich zou voelen als een gekooide leeuw, als zij in Mamma's schoenen stond, en buitenshuis geen eigen leven had, zoals op school of in een betrekking.

Met mijn geestesoog begon ik mij al een beeld te vormen van Mamma, zoals ze heen en weer zou lopen van de ene kamer naar de andere, met een woeste blik in haar ogen, zoals de wilde beesten in de dierentuin. Het gaf me een wat eenzaam en verloren ge-

voel te moeten bedenken, dat Mamma zo ongelukkig was omdat ze thuis moest blijven om voor ons te zorgen. Toch scheen ze niet ongelukkig te zijn. Ze zong vrolijke liedjes onder haar werk, maar Linda zei, dat ze dat alleen maar deed om de moed er in te houden.

Op zekere morgen ging Papa na het ontbijt plechtig overeind staan. „Kinderen," zei hij, „en Linda," voegde hij er aan toe, „hoewel ik niet gewend ben, in het openbaar te spreken, wilde ik toch iets bekend maken. Mamma gaat weer aan het werk — de geur van de drukinkt zit haar nu eenmaal in het bloed" — hierbij keek hij Linda aan, die veelbetekenend knikte — „en haar vroegere baas zet haar nu de volgende week weer op de loonlijst om een meisje te gaan vervangen, dat dit alles wil opgeven om huisvrouw te worden."

"O Mams, wat enig," zei Linda, „nu krijgt u dus de kans om u zelf te zijn en iets van uw leven te maken."

"Terug naar de betoverende, sensationele wereld der journalistiek," zei Mamma. „Hup, daar ga ik dan. Drukinkt, daar kom ik aan, hoor." Ook Mamma kon soms van die leuke dingen zeggen.

"Dan neem ik hier de huishouding waar," zei Linda. „U mag de eerstvolgende week geen voet meer in de keuken zetten, behalve om 's ochtends te ontbijten."

„Akkoord", zei Mamma.

Cissie, die een bergje zout uit het zoutvaatje zat te schudden, keek op. „Wordt Linda nu de moeder?" vroeg ze.

„Nee, hoor," zei Mamma, „ik blijf toch de moeder hier."

„U kunt geen moeder zijn, als u niet hier bent," zei Cissie weer.

„Ja, maar na het werk kom ik thuis."

„Dat is lang niet hetzelfde," zei Cissie. „Linda wordt dus nu Mamma."

Cissie noemde Linda zelfs „Mamma", de eerste dag dat Mamma ging werken. Het was alsof ze moedertje speelden en Linda vond het best leuk; ze genoot van haar rol als huisvrouw. Ze luisterde nauwelijks naar de instructies die Mamma haar gaf en wilde zelfs niet toestaan, dat Mamma 's zaterdags boodschappen deed om voor de hele week levensmiddelen in te slaan. Ze zei, dat wij dat 's maandags wel zouden doen. Het enige dat Pappa in het midden bracht was, dat het geen pas zou geven als we ons zouden vergrijpen aan de voedselvoorraad, die Mamma voor een heel jaar had weggezet. Hij gaf Linda een week huishoudgeld en zei, dat we daarvan alles wat we nodig hadden moesten kunnen kopen.

Nadat Mamma en Pappa de deur uit waren, zei Linda dat we meteen maar onze inkopen zouden gaan doen. Daarna zouden we het huishoudelijke werk wel doen en dan zouden we gaan zwemmen in het Lacoalabad.

Een en ander verliep niet geheel volgens plan. Het winkelen kostte ons meer tijd dan we hadden verwacht, voornamelijk doordat we eerst naar een kledingmagazijn waren gegaan en allemaal een nieuw badpakje hadden gekocht. Linda zei, dat er toch meer

geld was dan we voor onze levensmiddelen nodig zouden hebben en Mamma had gezegd, dat we het geld konden besteden zoals we dat zelf wilden. Die levensmiddelen waren toch nog duurder dan we hadden verwacht en toen we alles bij elkaar hadden laten optellen, kwamen we tot de ontdekking, dat we een pak popcorn en twee doosjes chips terug moesten geven aan de kruidenier, omdat we er net niet genoeg geld voor hadden.

Toen we thuis kwamen, besloot Linda een cake te bakken, voordat we de vaat wassen en het huis schoonmaakten. Ze had vergeten vanillesuiker te kopen en stuurde Cissie en mij er dus op uit om een theelepel vol te lenen bij Mevr. Blazer, die naast ons woont. Op weg naar huis liepen we heel voorzichtig, maar we morsten toch van de vanillesuiker nog zoveel, dat we met lege handen thuiskwamen en Linda zei, dat alleen een paar uilskuikens het in hun hoofd zouden halen, een theelepel vanillesuiker op een theelepeltje te gaan lenen. Ik vroeg hoe we anders moesten weten hoeveel we moesten lenen en toen zei zij weer, dat we het afgemeten hadden kunnen hebben en het dan in een kopje hadden moeten doen. Ze zei verder nog, dat je ook werkelijk niet teveel van kinderen mocht verwachten. Ze zette de cake dus zonder de vanillesuiker in de oven en wij wachtten in angstige spanning af hoe het baksel zou uitvallen. Linda gluurde om de paar minuten in de oven om te zien hoe het er mee ging. Toen ze de cake er eindelijk uithaalde, was die aan één kant hoog en aan de andere kant platgedrukt. Linda zei, dat dit de schuld was van Cissie en mij, omdat we de vanillesuiker vermorst hadden, maar dat het niets gaf, omdat ze het geval wel wat zou ophogen met suikerglazuur. Bij het avondeten aten Mamma en Pappa hun stukje cake op zonder blikken of blozen, maar Cissie en ik konden het onze niet naar binnen krijgen. Het smaakte net als een doorweekte spons. Linda zei, dat we niet van tafel mochten opstaan, voordat we de cake tot de laatste kruimel toe hadden opgegeten en toen begon Cissie te huilen en zei, dat ze niet wilde, dat Linda nog langer de moeder zou zijn. Ze zei, dat ze maar net zou doen alsof ze een

weesmeisje was, zolang Mamma naar haar werk was.

De volgende dag vergaten we, dat we naar het Jeugdwerk moesten en zo bedierf ik mijn prachtige presentielijst. Linda zei, dat het geen enkel nut zou hebben gehad als we er wel aan gedacht hadden, omdat ze ons er toch niet met de auto heen had kunnen rijden. Ik zei, dat we best hadden kunnen meerijden met Mevr. Blazer, die les geeft in de klas van Cissie, maar Linda keek me boos aan en zei, dat ik toch zeker van haar niet kon verwachten, dat zo overal aan kon denken, of wel soms?

's Woensdags viel Cissie van de schommel af en kwam het huis binnen met haar hele gezicht vol bloed van een snee in haar hoofd. Linda zei, dat ze geen bloed kon zien en dat ze flauw zou vallen. Ik had ook neiging om flauw te vallen, maar ik wist niet precies hoe ik dat moest doen, dus toen heb ik Cissie maar even schoongemaakt en een halve fles mercuriochroom over de wond uitgegoten. Dat spul liep allemaal langs Cissie's gezicht en hals en zag er nog veel erger uit dan het bloed. Cissie bracht de rest van de middag door op de veranda gezeten met Mamma's paraplu boven haar hoofd. Toen Mamma thuis kwam, zei ze, dat ze onder de treurwilg door een tijger was gebeten en dat Mamma maar liever thuis moest blijven om haar te beschermen.

Die avond aten we pas laat, omdat Linda pas een kwartiertje voordat Mamma en Pappa thuis kwamen het vlees in de oven had gezet. Ze zei, dat ze dacht, dat het wel even zou duren, voordat ze de slag te pakken had van dat soort dingen. Mamma zei er niets van. Ze rekte zich maar wat uit als een dame, die een lui leventje leidt en zei, dat ze er over dacht haar nieuwe ZHV-maandblad te gaan lezen en dat ze dan maar naar bed ging.

Donderdag brachten Linda en ik het grootste gedeelte van de dag door met het nalopen van Cissie. Ze liep telkens weg, omdat ze Linda te bazig vonden omdat ze het helemaal niet leuk vond om thuis te zijn als Mamma er niet was.

Die avond aten we de restjes uit de koelkast op, omdat al ons huis-

houdgeld op was en we geen vlees meer hadden.

Op vrijdag zei Linda, dat we eerst even vlug het huis zouden schoonmaken en dan zouden gaan zwemmen in het Lacoalabad, tenminste als Cissie haar spaarvarken wilde openbreken om ons er wat geld voor te lenen, want noch Linda, noch ik hadden ook maar een cent in onze spaarpot. Bij nader inzien zei Linda, dat we eerst maar even zouden gaan zwemmen en daarna zouden we terugkomen om te werken. De enige moeilijkheid was, dat we een paar vriendinnetjes tegenkwamen en tot in de middag wegbleven.

Toen we eindelijk thuisgekomen waren, zei Linda, dat we allemaal hard moesten aanpakken als we vòòr half zes klaar wilden komen. Mamma's anders zo vrolijke, heldere keuken was nu een ware ravage, daar we de vuile vaat van twee dagen hadden laten staan en de hele week de vloer niet hadden geschrobd. Bij de achterdeur lag een hele stapel vuil goed, omdat we niet eens de moeite hadden genomen om dat even naar het washok te brengen.

Cissie kreeg opdracht om te proberen de vloer te schrobben. Ze zei, dat ze dat eigenlijk niet hoefde doen, omdat Linda immers de moeder niet was en zij dus helemaal niet verplicht was om te doen wat ze zei. Linda bracht haar daarop aan het verstand, dat als ze wilde meewerken, we straks allemaal ergens in een cafetaria limonade zouden gaan drinken, wanneer Cissie dan nog maar wat geld uit haar spaarvarken wilde halen. Tenslotte besloten we, eerst maar limonade te gaan drinken om een beetje energie op te doen voor het werk dat ons wachtte.

Tegen de tijd dat we terugkwamen, was het al bij drieën. Linda begon vlug te wassen en te strijken, nadat ze mij had opgedragen, wat rijst te koken. Ze zei, dat we best konden doen alsof we Chinezen waren en alleen rijst zouden eten, nu we toch geen vlees hadden.

Ik zette een pan water op het fornuis en strooide er een beetje rijst in. Ik deed er een heel pak in, maar dat leek nog niet genoeg om er met zijn vijven van te eten, dus gooide ik er

Hoe een spin juffertje Jolleke hielp

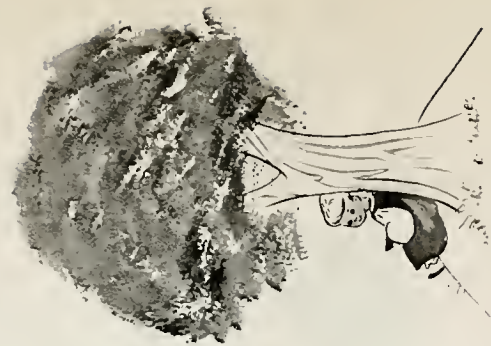
DOOR MARGERY S. CANNON
Illustraties van Beverly Johnston

Juffertje Jolleke zat op een polleke en at uit haar nappeske pap. In de takken van een boompje dat naast haar stond zat een spinnetje dat het heel druk had met het verstellen van een hoekje van haar web. Terwijl die spin daar zo zat te spinnen, scheen ze wel te luisteren naar Juffertje Jolleke, die bezig was haar dag in te delen.

"Dit bonkige graspolleke zou heus wel wat zachter kunnen wezen", zei ze. "Ik zal dus een mooi roze kussentje maken om er boven op te leggen en dan zal ik ook een paar bloemen op de schutting schilderen, zodat ik een wat aardiger uitzicht krijg. En verder geloof ik dat ik maar een krentencake bak om die bij mijn pap op te

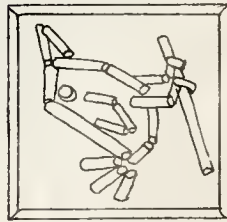
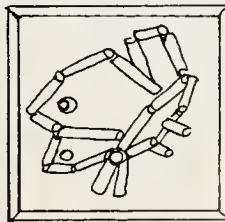
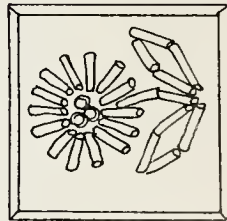
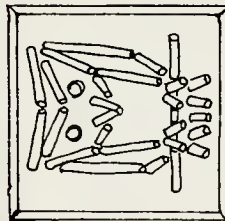
eten. Met cake eet je immers veel lekkerder. O, wat heb ik vandaag toch veel te doen", zei Juffertje Jolleke, terwijl ze achter haar handje geeeuwde en wat ging verzitten op haar graspol, zodat ze wat prettiger zat. "Zóveel te doen vandaag . . . maar eerst moet die pap in mijn maag".

Juffertje Jolleke zat op haar polleke en at uit haar nappeske pap. Daar zag ze Harmke, de schapenhoedster, het pad af komen met haar kudde schaapjes. In het voorbijgaan scheen

Schilderijtjes van rietjes

Knip papieren limonaderietjes in verschillende lengten. Je kunt ze dan op dik papier of karton plakken om een schilderijtje te maken. Teken hetgeen je wilt maken eerst met potlood en knip de rietjes dan op de juiste maat om het in het getekende te passen.

ze telkens iets van de struiken af te plukken.

"Wat pluk je daar toch, Harnke?"

"Vlokkjes wol van de ruggetjes van mijn schaapjes die er door de struiken afgetrokken zijn", zei ze. Toen plukte ze een toefje wol van een takje af waar het was aan blijven hangen en stopte dat in haar zak. "Ik zoek altijd naar plukjes wol als ik met mijn schaapjes onderweg ben. Ik heb al heel gauw genoeg om er een kussen mee te vullen", zei ze. "Een mooi roze kussentje voor mijn bedje. Wil jij

niet met me meegaan om ook wat wol te verzamelen?"

"Ja, ik kom zo", zei Juffertje Lolleke vriendelijk lachend. "Dat is juist één van de dingen die ik vandaag doen moet . . . zodra ik mijn pap op heb".

Terwijl Juffertje Lolleke daar zo zat op haar polleke, zag ze hoe Maartje bezig was haar tuintje te begieten.

"Maartje . . . Maartje, hoe staat je tuintje er bij?"

"Mijn anemonen en duizenschononen staan als mooie meisjes op een rijtje", zei Maartje trots. "Als je even bij de

voor zorgde dat de klink van de deur ditmaal goed vastzat, kwam Wim hem achterna gerend.

"Zeg Theo, dat was reusachtig, hoor! Wij wisten er niets van dat jij met Jozefientje iets leuks zou doen", zei hij. "We hebben overal naar je lopen zoeken".

"Eigenlijk is Jozefientje een zoogkoe", begon Theo hem uit te leggen, maar zijn vriend praatte er overheen.

"Je blijft vandaag toch bij ons eten, nietwaar? Dan gaan we vanavond naar de kernis".

"Zodra ik Jozefientje heb gevoerd en fris water heb gegeven, kom ik bij julle, hoor", beloofde Theo.

Toen Wim weg was, hoorde Theo hoe de muziek in het stadion weer begon te spelen en "boe" zei Jozefientje weer.

Theo lachte en trok de verwelkte roos wat rechter. "Nu weet ik waarom jij zo'n plezier hebt, oudje", zei hij hartelijk. "Als de anderen lachen, dan lach jij met ze mee. Dat is iets aardigs om te onthouden!"

Weet jij hoe deze landen aan hun naam zijn gekomen?

BOLIVIA — zo genoemd naar Simon Bolivar, de bevrijder van Zuid-Amerika.

BRAZILIË — zo genoemd naar pau-brasil, de naam die de Portugese ontdekkingsreizigers gaven aan een rode houtsoort, waarvan de kleur hen deed denken aan brasas (gloeiende kolen).

COLUMBIA — het enige land in de Nieuwe Wereld, dat naar Christoffel Columbus is genoemd.

COSTA RICA — de Spaanse benaming voor "rijke kust". Deze naam werd aan dit land gegeven door Columbus, die dacht dat de gouden sieraden die door de Indianen aldaar werden gedragen, erop wezen dat daar grote rijkdommen waren te ontdekken.

ECUADOR — het Spaanse woord voor "equator" (of evenaar), die dwars door dit land heen loopt.

GUATEMALA — de naam van dit land is afgeleid van het Azteekse woord Quaubtemallan, dat "land met veel bomen" betekent.

HONDURAS — dit is het Spaanse woord voor "diepten" en deze naam werd gegeven door Columbus, wegens de diepe wateren voor de kust van dit land.

NICARAGUA — dit werd zo genoemd naar Nicaro, een Indiaans opperhoofd.

VENEZUELA — dit betekent "Klein Venetië" in het Spaans en de Spaanse ontdekkingsreizigers hebben het zo genoemd, omdat de Indianen hun hutten op hoge palen hadden gebouwd langs de oevers van het Maracaibomeer en dat deed hen aan Venetië denken.

hangen bij de stallen en ging zelfs eens naar Jozefientje kijken. Ze was een prima pleegmoeder. Ze liet de vreemde kalfjes zuigen en zei zelfs zo nu en dan vriendschappelijk „boe” tegen ze. Theo kon er niets aan doen, dat hij wat voor haar begon te voelen.

Na de lunch leek alles plotseling uitgestorven en Theo bedacht, dat nu aanstonds de voorstelling in het openluchttheater wel zou beginnen. Hij was er vrij zeker van dat hij tussen die mensenmenigte wel ergens een plaatsje zou kunnen vinden, waar niemand die hem kende hem zou zien.

Gelukkig vond hij een goede plaats op de eerste rij van de tribune in het cirkelvormige stadion.

De voorstelling begon met twee fantastische paardennummers. Daarna kwam er een door zwarte hengsten getrokken rijdend podium het stadion binnen, waarop de burgemeester had plaats genomen in gezelschap van een cowboy-televisiester.

Het muziekcorps begon weer te spelen. Toen de muziek ophield en de burgemeester opstond om te gaan spreken weerklonk er een luid boegeroep, terwijl Jozefientje de arena kwam binnendruven om de muziek beter te kunnen horen.

„Nee, maar!” kermde Theo inwendig en liet zich wat naar beneden zakken op zijn zitplaats om zich te verbergen.

Het bebroonde vee werd nu de arena binnengeleid om de prijzen in ontvangst te kunnen nemen. Jozefientje draafde er naar toe om de vette, glanzende dieren goedendag te zeggen. Hier en daar klonk gelach en al spoedig zat iedereen zich te verknutkelen. Een cowboy reed er op af en trachtte die koddige koe uit de arena te verjagen, maar Jozefientje nam een

ook één van de dingen die ik vandaag moet doen . . . zodra ik mijn nappeke pap leeg heb”.

Juffertje Jolleke zat nog op haar polleke, toen de bakker voorbij kwam met een cake in zijn hand.

schutting wilt komen, dan krijg je van mij ook een paar plantjes waarmee je zelf een tuintje kunt beginnen”.

„Ja, ik kom zo”, zei Juffertje Jolleke vriendelijk lachend. „Dat is immers „Waar gaat u met die cake naar toe?” vroeg ze.

„Deze cake heb ik zo vlug mogelijk gebakken voor dat lieve kleine kindje, dat daarginds langs de weg woont”.

„Wat ruikt die cake lekker”, zei Juffertje Jolleke. Ik dacht daarnet dat

ik er vandaag ook zo een wilde gaan bakken. „Volg mij dan maar”, wenkte de bakker, terwijl hij haastig de weg afliep. „Ik zal je graag laten zien hoe je het moet doen.

„Ja, ik kom zo”, zei Juffertje Jolleke met een vriendelijk lachje. „Dat is ook één van die dingen die ik vandaag nog moet doen . . . zodra die pap op is”.

Het kleine drukke spinnetje keek uit de hoogte neer op Juffertje Jolleke, die daar op haar polleke de dag zat te verdoen. „Als ze zoveel te doen heeft, moet dat Juffertje Jolleke nu toch wel eens aan de slag gaan” peinsde het spinnetje. „Misschien heeft ze wel iemand nodig om haar op gang te helpen”. Het spinnetje kwam dus naar beneden en ging naast Juffertje Jolleke zitten om haar aan het schrikken te maken en jawel hoor, Juffertje Jolleke sprong van haar polleke en begon één, twee, drie aan haar dagelijks werk.

Lach maar eens om Jozefientje

DOOR BLANCHE BOSHINSKI

Theo's buurman, boer Kruihof, had een erbarmelijk uitzienende roodbonte koe die Jozefientje heette. Iedereen lachte zich slap bij het zien van die koe, behalve boer Kruihof. Ze had een paar scheefstaande horens, een ruige vacht, schonkige heupen en een zeltige uitdrukking op haar lange, benige koelengezicht.

Jozefientje hat twee goede eigenschappen: Ze gaf namelijk een hele boel puke melk en ze hield veel van muziek — als je dat althans voor een koe een winstpunt kunt noemen.

Tegen melktijd zette boer Kruihof de radio in de stal altijd goed hard aan, zodat je het buiten op de weg kon horen. Zodra Jozefientje dat hoorde, kwam ze er hard aandraven, terwijl ze een luid geloei aanhief. Eenmaal in de stal aangekomen, stond ze dan doodstil en luisterde aandachtig naar de muziek.

Theo vond Jozefientje ook maar een belachelijk beest, totdat zijn vaders eens tegen hem zei dat boer Kruihof graag wilde dat Theo die koe naar de jaarmarkt zou brengen.

„Naar de jaarmarkt?” riep Theo ongelovig uit.

„Ja, daar wordt ze zoogkoe”, legde zijn vader uit. „Er komen immers heel wat kalves naar de markt, die dan een verre reis achter de rug hebben en daarvoor is dus een moeder nodig om ze te zogen. Jozefientje zal een goede voedster voor ze zijn”.

De volgende dag bracht Theo dat armzalige Jozefientje al vroeg langs allerlei stille weggetjes naar de stad. Het gelukte hem de rand van de stad te bereiken, zonder door bekenden te worden gezien. Ten slotte was hij nog maar drie straten van het marktterrein verwijderd toen er vlak op zijn hielen een muziekcorps de hoek om kwam zetten, dat meteen een vrolijke mars begon te spelen.

Kinderen holden met hun moeders, opa's en alle verdere familieleden de huizen uit om het staartje nog te kunnen zien van de optocht die op weg was naar de jaarmarkt.

Jozefientje was natuurlijk helemaal weg van de muziek. Ze bleef stokstijf staan en wilde geen stap meer doen. „Boeoeoeoe”, loeide ze langgerekt, als om daarmee te kennen te geven hoe ze dit amusement wist te waarderen. De kinderen lachten er om. Achter het muziekcorps volgde een praalwagen met een mooie jongedame erop. „Boeoeoe”, riep de koe weer. De jongedame wierp een roos naar beneden, die juist voor de voeten van Theo terecht kwam. Voordat hij wist wat er gebeurde, had een jongen die roos al opgeraapt en onder het halstertouw aan Jozefientjes kop gestoken. Nu begon iedereen te lachen en Theo voelde zijn oren gloeien; van schaamte had hij wel in de grond willen zinken.

Jozefientje kwam pas weer op gang toen de bekroonde koeien door de

straat kwamen. Gretig sloot ze zich bij de prijswinnaars aan, Theo letterlijk met zich meesleurend.

ambtenaren ervan dat de koe er was en liet haar toen in de streek. Daar zag hij zijn beste vriend Wim samen met de andere jongens de schapenstal binnengaan en vlug liep hij hen achterna. Juist stond hij op het punt om „heidar!” te roepen, toen de jongens in de lach schoten.

„De eerste prijs!” hoorde een ander.

„... Ja, zeg, ze had een roos in di' haar kop, riep eens „Boeoeoeoe” tegen de muzikanten en amuseerde zich kostelijk. Theo trok zijn hoed over zijn voorhoofd, nam een andere manier van lopen aan om niet herkend te worden en kwam danig in de verzoeking om die malle koe maar aan haar lot over te laten. Al had zij er dan geen benul van dat ze uitgelachen werd, hij des te meer!

Jozefientje knikte goedmoedig met haar kop, riep eens „Boeoeoeoe” tegen de muzikanten en amuseerde zich kostelijk. Theo trok zijn hoed over zijn voorhoofd, nam een andere manier van lopen aan om niet herkend te worden en kwam danig in de verzoeking om die malle koe maar aan haar lot over te laten. Al had zij er dan geen benul van dat ze uitgelachen werd, hij des te meer!

Theo zette Jozefientje bij de markt op stal, verwittigde de dienstdoende

Jozefientje knikte goedmoedig met haar kop, riep eens „Boeoeoeoe” tegen de muzikanten en amuseerde zich kostelijk. Theo trok zijn hoed over zijn voorhoofd, nam een andere manier van lopen aan om niet herkend te worden en kwam danig in de verzoeking om die malle koe maar aan haar lot over te laten. Al had zij er dan geen benul van dat ze uitgelachen werd, hij des te meer!

Theo glipte achterwaarts de deur uit, voordat ze hem hadden gezien. Die hele morgen hield hij zich gedekt. Hij ging niet in de draaimolen en drufde evenmin zijn geluk te beproeven in de schiettent. Hij bleef maar wat rond-

nog maar een pak in. De pan was nu aardig vol.

Cissie haalde een emmer water en flodderde er een poosje zo maar wat met de dweil in rond om het te horen plonzen, toen kletste ze een heleboel water over de vloer en slierde daar de dweil in rond.

Opeens hoorde ik Linda gillen. Op weg naar het washok gleeed ik uit en viel op de overstroomde keukenvloer. Cissie begon op me te schelden, omdat ik haar schone vloer weer vuil maakte.

In het washok was Linda bezig om zeeën van zeepsop terug te duwen in de wasmachine. „Ik geloof, dat ik teveel wasmiddel heb gebruikt,” hijgde ze. Hulpeloos overzagen we het terrein van de ramp, toen we allebei een schroeilucht roken. Linda holde naar de strijklank en griste het hete strijkijzer weg, dat ze zojuist had gebruikt, maar niet vlug genoeg. Een grote, donkerbruine schroeiplek tekende zich af op één van Pappa's beste witte overhemden.

„Wat krijgen we nu nog?” jammerde Linda. Na de stekker van de strijkbout uit het stopcontact te hebben getrokken, pakte ze het overhemd op en wierp het in het hoog opschuimende zeepsop, dat nu aan alle kanten over de vloer gutste.

In de deuropening verscheen Cissie. „Er kookt iets over op het fornuis,” kondigde ze aan. Dat „iets” bleek rijst te zijn. Er borrelde rijst op uit de pan en rijst overstroomde het fornuis, net zoals het zeepsop uit de wasmachine stroomde. Er was genoeg rijst om half China te eten te geven. Het kostte ons een uur om de rommel op te ruimen en het kostte ons nog een uur om de vaat te doen en Mamma's keuken weer een beetje toonbaar te maken. Cissie had nog juist geld genoeg over in haar spaarvarken om vijf porties patat te kopen in plaats van de rijst, die we niet meer konden zien, nadat we het fornuis hadden schoongemaakt.

Pappa hield niet van patat, maar hij at zijn portie op zonder een woord te uiten. Linda roerde de hare ternauwernood aan. Toen we verder allemaal klaar met eten waren, schraapte ze haar keel.

„Moeder,” begon ze, en zweeg toen weer een poos. Haar gezicht be-

Gebed

verandert God niet,

maar het verandert

de bidder.

gon een beetje rood te worden en ze zag er uit, als ze zou gaan huilen.

„Mamma,” stootte ze uit, „ik kan hier thuis uw taak niet overnemen. Ik zou niet weten hoe ik tegelijkertijd huishoudkundige, psychologe, chauffeuse, efficiency-expert, verpleegster, leidster, zonnestraaltje zou moeten zijn en wat niet al.” In wanhoop hief ze haar handen ten hemel.

Mamma glimlachte. „Je leert het ook niet allemaal zo ineens, liefje,” zei ze. „Dat moet je meer gedaan hebben, daar is oefening voor nodig, net zoals bij ieder ander werk.”

„Ik ben een mislukkelinge,” zei Linda, terwijl er een eenzame traan langs haar wang biggelde. „Ik heb deze hele week nog niet één ding goed gedaan.”

„Dat heeft ze wel, Mamma,” zei ik, daar ik voelde, dat er toch een woord tot haar verdediging gezegd moest worden. „Sommige dingen heeft ze wel goed gedaan.” Op dat moment wist ik echter geen enkel voorbeeld te bedenken.

Linda veegde de traan van haar wang af en ging voort: „Ik dacht, dat er niet veel verstand voor nodig was om een huishouding te kunnen besturen en dat u gelukkiger zou zijn als u, evenals de moeder van Corrinne Blake, een moeilijker en interessanter werk zou doen.”

„Corrinne Blake's moeder is weduwe,” zei Mamma, „en ze werkt omdat ze wel moet. Nu, ik moet niet en ik wil het ook niet, omdat ik mijn taak als huisvrouw en moeder even vee-

leisend, interessant, bevredigend en lonend vind als welke andere betrekking buitenshuis dan ook ooit zou kunnen zijn en mijn werk voor de Kerk is ook opwekkend. Ik pluk er voortdurend de vruchten van, zoals wanneer mijn lieve dochtertjes zo lief en onzelfzuchtig zijn, dat ze bereid zijn voor het huishouden te zorgen, zodat ik buitenshuis kan gaan werken, omdat ze menen, dat ik daar gelukkiger door word.”

„Het spijt me, dat ik u heb laten werken,” zei Linda.

„Dat heb jij niet gedaan,” zei Mamma. „Pappa vertelde me, dat je wel eens zou willen proberen het huishouden te doen en mijn vroegere baas had iemand nodig om waar te nemen, totdat het nieuwe meisje kwam. Ik denk, dat je nu wel een heilig respect zult hebben gekregen voor de taak van een huisvrouw en ik heb ook wel genoten van de verandering die paar dagen. Alles is dus prima verlopen, en nu ben ik voorgoed weer terug in mijn eigen huis.”

„Is het heus?” zei Linda. „Hebt u die baan niet meer?”

„Geen baantje meer. De geur van die drukinkt kan in de verste verte niet concurreren met het aroma van koekjes bakken.”

Cissie had al die tijd stilletjes naar Mamma zitten kijken. „Wordt u nu weer de moeder?” vroeg ze hoopvol.

Mamma boog zich voorover en nam Cissie op haar schoot. „Dat word ik zeker,” zei ze. „Ik verhuis meteen weer naar mijn keuken, waar ik thuis hoor.” Cissie knuffelde zich dicht tegen haar aan.

„En ik zal blij zijn er uit te kunnen trekken en een deskundige de leiding weer te laten overnemen,” zei Linda.

„Je begint nu een beetje volwassen te worden,” zei Pappa. „We zijn trots op je, Linda. Deze week ben je een heel stuk gegroeid.”

Linda klopte zachtjes op zijn hand. „Net genoeg om in te zien, dat als Mamma dan zelf zo graag in de keuken wil wonen, zoals Cissie zegt, de zaken er niet beter voor konden staan.”

„Goed zo,” zei Pappa.

We begonnen allemaal te lachen en het leek heel licht en vrolijk in de keuken, hoewel de zon juist onderging.

ZONDAGSSCHOOL

De korte toespraak

overgenomen uit „That Ye May Be Prepared“
DOOR R. WAYNE PACE

Wanneer ons wordt gevraagd een korte toespraak te houden, doet de noodzaak zich voor, de gemeenteleden te onderrichten of te inspireren aan de hand van één enkel facet van het Evangelie. Het is dan nodig zich nauwgezet voor te bereiden, het onderwerp zorgvuldig van alle kanten te bekijken en zijn toespraak weldoordacht op te bouwen. Een spreker moet zich dus speciaal instellen op een bepaald thema.

Een korte toespraak voor de Kerk mag variëren van 2½–5 minuten. Om uit te maken of men zijn toespraak moet bekorten of verder uitwerken is het 't beste zich hardop thuis te oefenen, waarbij een vriend of een familie-lid dan dienst doet als tijdopnemer. Men moet echter een korte toespraak niet woord voor woord uitschrijven.

De bedoeling van een korte toespraak komt in hoofdzaak hierop neer, dat men de mensen onderricht geeft of inspireert door het uitleggen en met voorbeelden toelichten van een schriftgedeelte, een morele les, een spreekwoord of gezegde. In het algemeen moet de inhoud van de toespraak dus bestaan uit de moraal die men naar voren wil brengen en het bewijsmateriaal, waarmee men zijn uiteenzettingen wil staven, waarbij eveneens gebruik mag worden gemaakt van visuele hulpmiddelen.

De grootste moeilijkheid bij de voorbereiding van een korte toespraak ligt wel in het bepalen welk punt men zal gaan uitwerken. 2½-minuut toespraakjes behoren te worden ontleend aan de Zondagsschoollessen. In elke les worden verschillende punten ter sprake gebracht, die elk

op zichzelf gebruikt kunnen worden als het hoofdthema van een toespraakje.

Voor andere toespraken kunnen korte zinnestjes, passages of citaten uit de standaardwerken ons een onderwerp aan de hand doen.

Kies minstens een week voordat u de toespraak moet houden een aspect van het Evangelie uit waarover u het wilt hebben en denk vervolgens na over de vraag: „Wat is er in mijn eigen persoonlijk leven of in dat van de mensen uit mijn omgeving wel eens gebeurd, waarmee ik dit punt kan verduidelijken?“ Ter aanvulling van mijn persoonlijke ervaring, zou ik er dan nog een paar uitspraken aan toe kunnen voegen van kerkelijke leiders, leraars of vrienden. Het aanhalen van dichtregels maakt een toespraak altijd belangwekkender. Anecdotes en fabels – verduidelijking met een moral – kunnen ons betoog vaak op uitstekende wijze ondersteunen.

De volgende moeilijkheid is hoe we al het materiaal voor onze toespraak zodanig zullen ordenen en indelen, dat alles op doeltreffende wijze naar voren gebracht wordt.

Het uitwerken van een korte toespraak

1. Open uw toespraak met de mededeling, waarover u gaat spreken, bijv.: „Velen van ons hebben gaven en talenten, die we lange tijd niet hebben gebruikt. Ongelukkigwijze beseffen wij vaak niet, dat een bezit alleen iets waard is als we er ook gebruik van maken.“ Nu hebt u dus uw onderwerp aangekondigd en tevens een bepaald standpunt ingenomen. De bedoeling van de zo even genoemde uitspraak kan dan dienen als een kapstok of een haak, waaraan u alle bijkomstigheden tot staving van uw bewering als het ware kunt ophangen.

2. (a) Verduidelijk hetgeen u zo juist hebt verklaard. Zo zou u kunnen zeggen: „Wie tennis leert spelen, maar niet aan die sport blijft doen, heeft weinig profijt van de verkregen vaardigheid.“ M. a. w. u vertelt de gemeenteleden nog eens wat u eigenlijk bedoelt, waarbij u de denkbeelden waar het om gaat weer eens een tikje anders formuleert.

(b) Geef een voorbeeld ter toelichting van uw gezichtspunt. Dit voorbeeld moet levendig en tot in bijzonderheden worden verhaald; omschrijf het dus gerust in geuren en kleuren.

3. Geef een tweede voorbeeld in aansluiting op het eerste, waarmee u nog dieper op het onderwerp ingaat, of laat er een tekst, een vers of een citaat op volgen. Het aantal voorbeelden, aanhalingen e. d. dient te worden bepaald door de tijd die u is toegemeten. Als de voorbeelden omstandig genoeg worden toegelicht, kan een 5-minuten toespraak waarschijnlijk niet meer dan twee verhaaltjes bevatten, enkele dichtregels, één of twee schriftgedeelten en de verklaringen die nodig zijn om alles tot een zinvol geheel samen te voegen.

4. Beëindig uw toespraak met het herhalen van de gedachte waarvan u aanvankelijk bent uitgegaan en vraag de gemeenteleden dan, de strekking er van te willen toepassen in hun eigen leven. U zou bijv. kunnen zeggen: „Zoals u hieruit kunt zien, is een bezit alleen iets waard als we er ook werkelijk gebruik van maken.”

Wenken voor de juiste manier van spreken

Bij het houden van een toespraak zal men er goed aan doen, de volgende punten in acht te nemen:

1. Spreek in een ongedwongen gesprekstrant.
2. Spreek rechtstreeks in de microfoon; als deze niet aanwezig is, spreek dan wat harder dan gewoonlijk.
3. Sta rechtop — leun niet op de lessenaar en sta niet van het ene been op het andere te wiebelen. Laat uw gewicht op uw beide voeten rusten.

4. Kijk een aantal verschillende mensen in de gemeente recht aan — praat niet tegen de vloer, de muren of tegen het plafond, maar spreek tot de mensen.

5. Spreek wat duidelijker dan gewoonlijk. (dan u gewoon bent.)

Zangoefening

Werk gedurende de maand december tijdens de zangoefening aan de Kerstliederen die u in onze zangbundel aantreft.

Avondmaalsopzeggingen voor december 1967

Senior-Zondagsschool

„En toen zij hadden gegeten, gebod Hij hun brood te breken en aan de schare te geven”. (3 Nephi 20:4).

Junior-Zondagsschool

Jezus zeide: . . . „Bidt, dat gij niet in verzoeking komt” (Lukas 22:40).

Robert Cundick

DISCIPLINE

DOOR
LOWELL L. BENNION

niet-Mormoonse moeder nam eens haar twee kleine jongens van een jeugdgroep van de Kerk af, omdat de leraar die daar de leiding had geen orde kon houden en die moeder wilde niet, dat haar zoontjes zouden leren oneerbiedig te zijn tegenover hun leraar, de Here, Zijn huis en tegenover zichzelf.

Discipline is in de Kerk even hard nodig als overal elders en als wij de ware betekenis van dit woord hebben leren kennen, zullen wij inzien, dat het niet onverenigbaar is met het Evangelie.

Het is een vrijwillige verbintenis die men aangaat ten aanzien van iemand, of ten opzichte van de een of andere goede zaak of gedragslijn. Zelftucht is de ideale vorm en de enige soort van discipline, die is te verenigen met de groei van ons geestelijk leven.

Dit is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Hoe is deze discipline in de klas te verwezenlijken? Het bezoeken van de Zondagsschool is een vrijwillige aangelegenheid en in naam van liefde en vriendelijkheid is vaak de gewoonte ontstaan om een slappe houding aan te nemen. Leraars voelen zich wel eens in verlegenheid gebracht als zij trachten, tegelijkertijd godsdienstonderwijzers en ordebewaarders te zijn. Hierna volgen enkele wenken, die sommige leraars van nut zijn geweest. Wellicht kunt u elkaar met nog andere methodes van dienst zijn. Er valt immers niets te bereiken met het toelaten van wanorde, voortdurend gepraat en gebrek aan eerbied voor leraar en medeleerling.

(1) Discipline wordt voor een groot deel bewerkstelligd door bij de jongelui belangstelling op te wekken. Elk kind komt naar de klas met een hoofd vol gedachten, die naar alle mogelijke richtingen uitzwermen, behalve naar de les, zoals die de leraar voor de geest staat. Nu moet hij dus hun aandacht weten te boeien en deze te vestigen op iets zeer belangrijks, iets verrassends, soms op iets dramatisch, iets onverwachts — een verhaal, een enkel woord, een afbeelding, een voorwerp, een vraag, een belevenis.

De doelstelling en dus ook de feitelijke inhoud van de les, waarin dit doel nader is uiteengezet, moet ergens iets

te maken hebben met het gevoels — en gedachtenleven van het kind en zijn ervaring in zijn huidige ontwikkelingsstadium. Zelfs het stomme rund komt automatisch naar de voederbak als het verwacht eten te zullen krijgen. Laat de leraar proberen tijdens het voorbereiden van de les, zich in de plaats te stellen van zijn leerlingen, of misschien van een bepaalde leerling. Waar hongert en dorst hij naar, wat hoopt en vreest hij? Onderwijzen vergt verbeeldingskracht; het vooronderstelt bij de leraar een zekere mate van gevoeligheid en wat medeleven met de leerlingen.

(2) Respect voor anderen ontstaat grotendeels uit zelfrespect. Kinderen stellen zich aan of scheppen op om de aandacht te trekken, om te voelen dat men ze accepteert en om voedsel te ontvangen voor hun naar erkenning hunkerend eigen ikje. Toon dus ieder kind, zowel in de klas als daarbuiten, dat u het goed met hem voor hebt, dat u belang in hem stelt en hem liefheeft. Zwaai hem oprechte lof toe voor zijn sterke punten en goede eigenschappen. Betrek hem bij de discussie en bij de voorbereiding van de les. Eerbiedig zijn vragen, antwoorden en pogingen.

(3) Eén van de doeltreffendste manieren om praters op de achterste rij aan het luisteren te krijgen is te blijven wachten tot het stil is. Op zekere avond stond een gastleraar voor ongeveer dertig verkenneren en OOV-meisjes om een moeilijke les te brengen over de verzoening. Hij werd ingeleid terwijl ze op de achterste rij zaten te praten. De leraar bewaarde het stilzwijgen en keek de leerlingen recht in de ogen. Al gauw hield iedereen op met praten, behalve twee aanstokers op rij 13. Iedereen keek om en ook die twee hielden tenslotte hun mond. In de loop van de avond moest de leraar dit nog eens herhalen en ook voor de tweede keer miste deze methode haar uitwerking niet.

Het hoeft in de klas niet doodstil te zijn, maar het mag evenmin een janboel worden. Interessante leerstof, onderling respect in de verhouding tussen leraar en leerlingen, af en toe zijgend wachten tot het stil is en andere hulpmiddelen zullen er toe bijdragen de kinderen zelfdiscipline te leren.

Discipline is een hard en streng woord, waar niet zelden begrippen in opgesloten liggen als vrijheidsbeperking, dwang of zelfs bestraffing. Ogen-schijnlijk is het vreemd aan en in strijd met Evangeliebeginselen als nederigheid, zachtmoedigheid, vriendelijkheid en liefde.

Toch bestaat er altijd behoefte aan discipline in de Zondagsschool en alle andere studieklassen van de Kerk. Een 14-jarige jongen kwam eens geheel onstemd thuis uit de Kerk en zei, dat hij de volgende zondag niet meer naar zijn klas terug wilde, omdat „de jongens onder de les de hele tijd zaten te praten — en het had anders nog wel een goede les kunnen zijn ook.“ Een

OOV -Thema 1967-68

„Welk grondbeginsel van ontwikkeling wij in dit leven ook zullen verwerven, in de opstanding zal dit met ons verrijzen”.
(Leer en Verbonden 130:18).

Het volgende is een uittreksel van een toespraak, gehouden door ouderling Gordon B. Hinckley, tijdens de OOV-Conferentie van juni 1967 over het nieuwe thema voor de OOV.

Ik houd van deze prachtige tekst. Het is een verkondiging van heilige waarheid en bovendien is zij hoopvol en veelbelovend. Ik houd niet alleen van dit ene vers, dat voor dit seizoen als thema is gekozen, maar ook van het daarop volgende, te weten: „En indien een persoon in dit leven door zijn ijver en gehoorzaamheid meer hennis en ontwikkeling verwerft dan een ander, zal hij in de toekomstige wereld zo veel verder vooruit zijn. (Leer en Verbonden 130:19). Heeft wel ooit een profeet zo'n duidelijke en hoopvolle belofte gedaan aangaande de eeuwige aard van kennis en ontwikkeling als deze, welke onder goddelijke inspiratie is uitgesproken door de profeet Joseph Smith? Het is een uitdaging aan de leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen om steeds te blijven leren en voor u die belast zijt met de taak onze jeugd te stimuleren, is het een speciale opgave om de leergierigheid van de jongelui te bevorderen en aan te moedigen. Wat moeten ze dan leren? Wiskunde, natuurkunde, scheikunde, sterrekunde, geneeskunde, handelskennis, geschiedenis, de wetenschappen der wereld? Ja zeker, dat zou ik denken! Deze dingen zijn enorm belangrijk. Onze wereld zou zoveel armer zijn en ons leven zoveel kaler zonder de bijdragen van onze geleerden en de gaven van onze kunstenaars. Ik geloof dat God, onze Vader, Die Zijn kinderen liefheeft, wenst dat zij een behoorlijk leven zullen hebben en het goede der aarde zullen genieten. Onze kennis van wereldse zaken zal ons echter niet zalig maken. Meer en meer blijkt dat onze kennis ons nog eens te gronde zal richten, als deze niet naar behoren wordt gebruikt. De wereld is immers vol geniale schurken en geleerde schavuiten en als er ooit iemand naar de hel zal gaan, dan zijn zij het zeker wel. Ik geloof dat de kennis waarvan in dit thema sprake is wel degelijk verband houdt met het hart en de geest.

Het motto van de OOV-organisaties is: „De heerlijkheid Gods is intelligentie”. De rest van de zin waaruit deze tekst is genomen vormt een zinvolle aanvulling van deze woorden. De volledige zin luidt namelijk: „De heerlijkheid Gods is intelligentie of met andere woorden, licht en waarheid”. (Leer en Verbonden 93:36). Ik geloof dus dat de Heer wil dat wij de wereldse wetenschappen en kunsten bestuderen, de geschiedenis der volkeren en hun hedendaagse verwickelingen. Dit alles heeft iets te maken met de voortgang van Zijn koninkrijk. God, onze Vader, begrijpt in Zijn oneindige wijsheid al deze dingen volkomen. Als wij geloven, dat „de mens eenmaal kan worden zoals God nu is”, dan moesten wij ons liever beijveren

onze kennis uit te breiden. Om deze reden besteedt de Kerk dan ook zo'n groot gedeelte van haar middelen aan onderwijs en hecht zij zoveel waarde aan ontwikkeling, waar zij in haar leer de volle nadruk op legt. Stellig zullen wij, als wij het godschap willen bereiken, onze kennis van de krachten die Gods heelal besturen moeten verrijken,

Nog belangrijker zijn echter de grote beginselen van ontwikkeling, waarop onze eeuwige vooruitgang berust. Dit zijn namelijk de waarden die onze tegenwoordige samenleving draaglijk maken en onze eeuwige groei naar het godschap verzekeren. Dit zijn de grote beginselen van ontwikkeling die in de opstanding met ons zullen verrijzen en die door u als leiders de jeugd ingeprent moeten worden en waarin u de jongelui dient aan te moedigen. Ik zou graag uit de vele punten die besproken kunnen worden er vier willen noemen:

1. Het beginsel van dienstbetoon.
2. Het beginsel van deugdzaamheid.
3. Het beginsel van onkreukbaarheid.
4. Het beginsel van geloof.

Sta mij toe over elk van deze principes enkele woorden te zeggen, in de eerste plaats over het beginsel van dienstbetoon.

Een paar jaar geleden ben ik eens onder de indruk gekomen van een uitspraak van een vermaard schrijver van hoofdartikelen. Wat hij zei, kwam in hoofdzaak hierop neer, dat de reden van de meeste moeilijkheden der mensheid gevonden kon worden in een korte vraag die gewoonlijk ten antwoord wordt gegeven op de een of andere oproep tot dienstbaarheid. Vraag eens aan iemand of hij deze of gene zaak wil dienen en er iets van zijn tijd en talenten aan wil geven. Het gebruikelijke antwoord luidt dan: „Wat word ik er wijzer van?” Ik ben blij te kunnen zeggen dat dit niet altijd het geval is. Jezus verkondigde: „Wie zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven zal verliezen om Mij nentwil, die zal hetzelfde vinden.” Dienstbetoon is de sleutel tot onze geestelijke groei. Het is niet altijd gemakkelijk om aan een dergelijke oproep gehoor te geven. Mogelijk voelen wij ons volstrekt onvoldoende voorbereid. Voor mijn gevoel ligt er echter veel troost en geruststelling in hetgeen Mozes in dit opzicht ondervond. De Heer deed een beroep op Mozes om Israël uit Egypte te bevrijden. Kunt u zich een geduchtere taak indenken? De Heer gebod hem naar Farao te gaan en hem te verzoeken zijn volk vrij te laten. Luister maar eens naar het antwoord, dat Mozes gaf: „Och

Heere! Ik ben geen man wel ter tale . . . want ik ben zwaar van mond en zwaar van tong." En de Heere zei tot hem: „Wie heeft den mens den mond gemaakt? . . . En nu, ga henen, en ik zal met uw mond zijn en zal u leren, wat gij spreken zult." (Exodus 4 : 10—12) Ik ben ervan overtuigd dat wij door gevolg te geven aan een oproep tot dienstbetoon zullen ervaren hoe opvoedend dit werkt. Dit is immers een groot en voornaam grondbeginsel van ontwikkeling, van de soort die met ons zal verrijzen in de opstanding. Zonder die zelfucht kan er geen sprake zijn van innerlijke groei of vooruitgang.

Laat mij nu maar vlug overgaan tot het volgende punt, namelijk het beginsel van deugdzaamheid. Als er ooit een principe is geweest dat een belofte voor de eeuwigheid inhield, dan is het wel dit.

Onlangs zat er een keurige jongeman tegenover mij aan mijn schrijfbureau. Hij was groot en knap en hij was diep bedroefd. In een ogenblik van onbedachtzaamheid had hij een groot en heilig vertrouwen geschonden. Hij was onzedelijk geweest. Met tranen in zijn ogen vroeg hij mij of de Heer hem ooit zou vergeven. Ik zei hem dat ik dacht van wel. „Dat hoop ik", gaf hij ten antwoord, „ik hoop het . . . maar", liet hij erop volgen, „ik kan het mezelf toch nooit vergeven. Er is iets blijvends in het gevoel van schaamte en smart dat het gevolg is van onzedelijkheid. Onkuisheid verliederlijkt mannen en richt vrouwen te gronde en de gevolgen hiervan zijn van eeuwige aard.

Eens zat ik in de bovenzaal van de tempel, waar ongeveer zeventien- à achttienhonderd jonge mannen bijeenvergaderd waren, allemaal studenten aan de universiteit, toekomstige leiders in de beroepen van hun keuze. Velen hadden gevast, voordat zij hier kwamen. Ze waren eerbiedig en ernstig, lichamen rein en netjes gekleed. Ieder van hen had zijn plaatselijke kerkelijke ambtsdragers de verzekering gegeven dat hij ook in zedelijk opzicht rein was. Het was een aanblik, die tranen van trots in de ogen deed wellen om in dit land en in deze tijd zoveel jongelui bij elkaar te zien die zo bekwaam waren, zo welgeschapen, zo wakker, zo fatsoenlijk, zo rein en zo veelbelovend voor de toekomst. Toen ik in al die gezichten keek, kwam mij de vermaning des Heren in de gedachten, die tevens een belofte inhield: „Laat deugd uw gedachten zonder ophouden versieren; dan zal uw vertrouwen in het nabijzijn van God sterk worden . . ." „De Heilige Geest zal voortdurend uw metgezel zijn; en uw heerschappij zal een eeuwige heerschappij zijn, en zonder dwangmiddelen zal deze u voor eeuwig toevloeien." (Leer en Verbonden 121 : 45—46.) God zegene u, mijn broeders en zusters, met het vermogen om in de aan u toevertrouwde jeugd dat grote beginsel van deugdzaamheid in te prenten en aan te wakkeren, waarvan de vruchten eeuwigdurend zijn.

Ik ga nu over tot het beginsel van onkreukbaarheid. Ik werd getroffen door een commentaar op onze tijden van Barbara Tuchman, de geschiedkundige en winnares van de Pulitzer-prijs. Zij zegt namelijk: „Als het om leiders gaat, nu die hebben we te kust en te keur . . . Ze draven overal rond om de algemene instem-

ming te verkrijgen en een zo groot mogelijke aanhang te verwerven, maar wat zij kennelijk niet doen is eens even stil staan en zeggen: „Dit is nu wat ik geloof . . ." Men doet allerwege afstand van het ware morele leiderschap in die zin dat men over het algemeen afkerig is van het vaststellen van normen . . . Wij zijn te onzeker van onszelf om daarvoor op te komen, om die te handhaven, zo nodig . . . normen op te leggen. Het schijnt dat wij zijn aangetast door een wijdverbreide, ondermijnende tegenzin om een bepaald standpunt in te nemen ten aanzien van enigerlei waarde, hetzij op het gebied van moraliteit, wijze van gedrag of kunstzinnigheid.

Onze wetenschappelijke onderzoekers hebben machtige wonderen gewrocht. Gevreesde ziekten als pokken, difterie en sinds kort ook de kinderverlamming zijn grotendeels uitgeroeid en van de aarde weggevaagd. Wij kunnen raketten naar de maan zenden en in de ruimte van het heelal rondom de aarde laten cirkelen. Maar intussen neemt de corruptie onder de ambtenarij hand over hand toe, evenals de algemene oneerlijkheid onder de bevolking; onze gevangenissen worden steeds voller en voller en onkreukbaarheid wordt meer en meer een zeldzame eigenschap. Hoe broodnodig is het deze karaktertrek bij onze jeugd aan te kweken. Volgens mij is ook dit een beginsel van verstandelijke ontwikkeling, dat van onschatbare waarde is als het in deze tijd tot uitdrukking wordt gebracht en waarvan de gevolgen van eeuwige aard zijn.

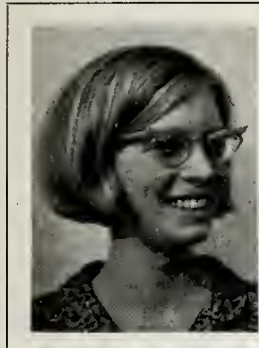
Ik heb nog slechts tijd voor een woord over het allervoornaamste van deze grondbeginselen, namelijk geloof. Hiermee bedoel ik dan geloof in God, onze eeuwige Vader en in Zijn Zoon Jezus Christus. Dit is het fundament van alle andere deugden, die anders waarschijnlijk niet tot bloei zullen komen. Omgekeerd is het zo dat als iemand en echt levend geloof heeft in God als zijn Vader en zijn Schepper, aan Wie hij eenmaal rekenschap zal moeten afleggen, er dan in zijn leven een bepaalde discipline zal ontstaan, waardoor die prachtige karaktereigenschappen waarover wij reeds hebben gesproken tot ontwikkeling gebracht zullen worden en zelfs nog veel meer.

De wereld hongert naar geloof in de levende God. Onderwijst geloof, mijn waarde medewerkers, brengt het opgroeiende geslacht geloof bij! Leert hen, dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, de levende Verlosser der wereld. Onderwijst deze waarheden thans met het overtuigende voorbeeld van uw eigen leven en getuigenis. Dit is de ontwikkeling, dit is de kennis, die ons in dit leven zal leiden en in de opstanding met ons verrijzen.

De Schrift vermeldt duidelijk dat in de opstanding degenen die vuil waren, ook vuil zullen verrijzen, zij die sterk waren, zullen sterk verrijzen en zij die zich gevormd en ontwikkeld hebben in grote en goede karaktereigenschappen zullen tot onsterfelijkheid verrijzen met diezelfde voortreffelijke hoedanigheden . . . „En indien een persoon in dit leven door zijn ijver en gehoorzaamheid meer kennis en ontwikkeling verwerft dan een ander, zal hij in de toekomstige wereld zo veel verder vooruit zijn."

IN DE TIJD VAN DE GROTE OORLOG

DOOR LOUISE T. LINDORF

Het hierna volgend verhaal werd ingezonden voor de wedstrijd in het schrijven van korte verhalen van de ERA OF YOUTH. De schrijfster hiervan, Louise T. Lindorf uit Californië, won hiermee een volledige studiebeurs aan de Brigham Young Universiteit. Eerst gaat Louise echter een zending vervullen in het oosten van Canada.

„...ER IS GEEN CHRISTUS!” riep de gevangene uit. Meteen werd hij terzijde gezet, in afwachting van verder onderricht.

Vanuit de schaduw van zijn schuilplaats keek één van de vrienden van de gevangene toe, terwijl hem de tranen langs het gezicht biggelden. Er krampde iets in zijn keel, maar hij smoorde de snikken die hij voelde opkomen. Ze zouden geen geluid te horen krijgen. Hij kon hun niet toestaan hem ook gevangen te nemen. Hij moest er van door gaan, en gauw ook. Toch talmde hij nog, hij wachtte af om te zien wat het lot zou zijn van zijn andere vriend, de volgende gevangene die werd voorgeleid.

De stemmen verstomden; alleen het gesjirp van krekels verstoorde nu nog de stilte van de koude avondlucht. Toen vroeg de leider aan de tweede gevangene of hij zijn mening kenbaar wilde maken. Na een korte pauze antwoordde deze: „Uw systeem is totaal verdorven. Ik wil er niets mee te maken hebben en evenmin wil ik Christus verloochenen. God leeft!”

„Ter dood met hem, ter dood met hem!” schreeuwden zij.

De vriend van de gevangene wendde zijn gelaat af. Hij wist wat er nu zou volgen en hij wenste het niet te zien. Toch kon hij niet verhinderen dat de kreet van doodsangst zijn oor trof. De echo daarvan weerklonk telkens opnieuw door zijn ziel heen, terwijl hij wegsloop in de veilige duisternis van de nacht.

Zijn beide vrienden waren nu dood, ieder op zijn eigen wijze, hoewel hij alles had gedaan wat hij kon om hen te redden. „Hen te redden, waarvoor?” dacht hij bitter. „Voor deze manier van leven? Om evenals ik voortdurend in angst te leven, alleen 's-nachts te reizen en zich de hele dag schuil te houden, een leven zonder liefde en zonder hoop?”

Maar hij had nog iets te volbrengen alvorens hij stierf. Dat was immers hetgeen hem steeds voort bleef drijven, nacht op nacht en eigenlijk was hij niet geheel zonder hoop. Hij wist dat hij nog één Vriend had, namelijk de Heer.

Reeds tientallen jaren lang hadden verstandige mensen de draak gestoken met die „onverlichte stumpers” onder hen die nog iets goeds wilden zien in de overgeleverde godsdienst. Maar hij wist het zeker. Zij noemden het onnozelmheid, lichtgelovigheid en koppig bijgeloof, maar hij wist dat hij reden te over had om op zijn godsdienst te vertrouwen — hoe kon hij daar ooit tegenin gaan? Als zijn vijanden hem te pakken kregen, wist hij wel wat hij zou zeggen.

Hij overzag de verlaten heuvels om hem heen. Vóór hem, in het dal, zag hij een verwoeste stad liggen — één puinhoop en waarom dit alles? Hoe had dit zijn land toch kunnen overkomen? Lang was zijn vaderland het beste land ter wereld geweest. Ze hadden nooit een koning gehad. „Maar de mensen zijn nu eenmaal niet goed genoeg voor de democratie”, dacht hij in bittere droefenis. „Die eist teveel van hen.” Zelf hadden de burgers van zijn volk de vijanden die van ouds zijn vaderland hadden belaagd, geholpen bij de vernietiging van de beschaving die hij liefhad.

Vroeger, tijdens de Grote Oorlog, was er nog kans geweest er tegen te vechten. Dat had hij geprobeerd. Zijn vader was nog bevelhebber geweest in die oorlog, die een eind moest maken aan alle oorlogen, maar nu niet meer.

Thans moest zijn zoon hulpeloos door het woeste landschap trekken. Maar was het wel geheel verlaten? Welke boom zou straks blijken een vijandige wachtpost te zijn?

Zijn benen deden hem pijn, maar hij dwong ze des te sneller voort te gaan. „Eén voor één lopen. Vannacht moet ik die grot zien te bereiken. Morgen zouden ze me misschien vinden... Vooruit; doorgaan; lopen.” Een scherpe pijn schoot door zijn been omhoog. Hij had zijn enkel verstuikt. Toch strompelde hij nog voort, omdat hij immers de gedenkschriften wilde voltooiën die hij bezig was te schrijven.

De hele nacht bleef hij doorlopen. Toen begon hij bekende mijlpalen te herkennen. Het landschap kwam hem bekend voor; hij naderde nu de streek, waar hij als jongen had gewoond. Destijds werd er geen oorlog gevoerd, behalve enkele verspreide schermutselingen hier en daar en hij was toen op zijn gemak door deze heuvels getrokken. Hij zou nu spoedig kunnen gaan werken aan het verslag dat hij wilde nalaten voor de mensen die na hem zouden komen.

Een ijkskoude wind joeg om hem heen en streek over de lege uitgestrektheid van de rotsige hellingen. Het was nauwelijks aan te nemen dat hij iemand zou tegenkomen. De meeste mensen waren gedood in de Grote Oorlog. Vrouwen en kinderen hadden even goed gevochten als de mannen; de hele wereld was in totale oorlog gewikkeld geweest. De weinige mensen die waren overgebleven zwierven rond in wilde, boosaardige benden. Toch zei iets in zijn binnenste hem dat op zekere dag verstandige mensen zijn geschriften zouden ontdekken. Het zou misschien eeuwen duren, maar andere mensen... eenmaal... ergens vandaan...

„Kijk daar eens!” schreeuwde iemand.

Vijanden! De man liet zich onmiddellijk op de grond vallen. Hadden ze hem gezien? Zachtjes kroop hij voort. Hij moest weg zien te komen van de plek waar ze hem het eerst hadden ontwaard. Als hij zich nu maar kon nestelen in die spleet tussen gindse rotsen, daar voor hem uit. Wat was het dwaas van hem geweest om zijn gedachten te laten afdwalen en dat, nu hij al zo ver gekomen was — hij had het bijna gehaald! Nu echter zouden ze hem zeker wel te pakken krijgen, vooral dar er wat maanlicht was.

Misschien toch niet! Nu had hij de rotsen bereikt, maar nee. Die spleet was te smal. Hij kon zich er niet in wringen om zich achter die grote rots te verschuilen. Het was al te laat om het serieus te proberen. Reeds had men de plaats bereikt, waar hij een minuut geleden had gezeten. Hij week terug in de schaduw. Een kiezelsteentje gleed weg en stuitte de heuvel af, naar beneden.

„Wat was dat?” vroeg een soldaat.

De man in zijn schuilplaats zat in stilte te bidden. De soldaten rekten zich uit om te zien of er iemand daarboven tussen de rotsblokken zat. Toen zei er één: „Och, zo kunnen we wel de hele nacht op spoken blijven jagen. Laten we maar teruggaan. Waarschijnlijk is het maar een dier. Als het een man is, vangen we hem morgenochtend wel.”

Langzaam stierf het geluid van hun voetstappen weg. Hij ging dwars door het laatste dal heen en trad de spelonk binnen, waarin hij twintig jaar geleden de kronieken had verborgen. Het was hem gelukt! Hij boog zijn hoofd en dankte God. Daarna haalde hij de metalen platen en de schrijfstift tevoorschijn. „Metaal is duurzaam”, dacht hij met voldoening. Hij opende de platen bij enkele passages die zijn vader had geschreven en herlas die om in de juiste stemming te komen. In het begin werd hij zich bewust van het verschil tussen de alledaagse spreekwijze en de formele stijl, waarin de verslagen geboekstaafd waren. Toen kwamen de afzonderlijk woorden niet meer zo naar voren; daar was alleen nog maar die machtige boodschap:

„Een het is voor de tong onmogelijk te vertellen, en met geen pen volkomen te beschrijven welk een afgrijselijk tafereel van bloedvergieten en slachting er onder het volk was . . .” (Mormon 4:11)

„. . . want zij bekeerden zich niet van hun ongerechtigheden . . .” (Mormon 5:2)

„. . . Want de Here wilde niet toestaan, dat het woord niet zou worden bewaarheid, dat Hij tot onze vaders had gesproken, luidende: Voor zoverre gij Mijn geboden niet zult onderhouden, zult gij niet voorspoedig zijn in het land . . .” (Omni 6)

Toen nam hij de schrijfstift op en schreef:

„. . . En ik vermaan u deze dingen te bedenken; want de tijd nadert snel, dat gij zult weten, dat ik niet lieg, want gij zult mij zien voor de rechterstoel Gods; en de Here God zal tot u zeggen: Heb Ik Mijn woorden niet aan u verkondigd, die door deze man werden geschreven, gelijk een roepende uit de doden, ja, als iemand, die uit het stof spreekt? . . .” (Moroni 10:27)

De volle inzet

DOOR RICHARD L. EVANS

De gelijkenis der talenten is nog steeds van kracht en dit is meer dan een gelijkenis: het is een doeltreffende waarheid, die voor iemand aanleiding kan zijn om zijn persoonlijkheid te vormen naar het formaat en het vermogen dat hij zichzelf stelt door zijn gewilligheid of onwilligheid om de hem van God geschonken gaven en kansen te benutten.

Er zijn mensen die het wat langzaam-aan doen, die zich niet voor de volle 100 procent willen geven, die weigeren zo goed te werken, zoveel goed te doen en voort te brengen als ze kunnen en iets met de volle inzet van al hun krachten uit te voeren. Dit is een veel voorkomend verschijnsel, waarmee men zijn doel voorbij streeft en dat vroeg of laat tot mislukking leidt.

Er is echter nog een ander aspect aan deze zaak, want het komt ook voor, dat sommigen worden belemmerd door het optreden, de mentaliteit of een beslissing van anderen, zoals dit bijvoorbeeld in het leerproces het geval kan zijn, als er iemand is die bepaalt, dat alle leerlingen dezelfde vorderingen moeten maken.

Het is niet zo gemakkelijk het programma of het tempo aan ieders bekwaamheid aan te passen, maar als wij zo inschikkelijk zijn dat wij uitgaan van de stelling, dat aangezien wij de tragen niet vlugger mee kunnen krijgen, wij de vluggeren dan maar wat moeten afremmen, dan zullen de teleurstelling en het verlies die daaruit voortvloeien niet te berekenen zijn.

Iedereen heeft zijn gaven, zijn sterke en zijn zwakke punten en we hebben allemaal verscheidene bekwaamheden en verschillende vermogens. Vorderingen kunnen worden gemaakt als men de vrijheid heeft om vooruit te streven en niet als men wordt tegengehouden doordat iemand probeert alles gelijk te schakelen.

De één zou het denken willen vertragen, de ander zou langzamer willen werken en er zijn er ook blijkbaar wel, die ieder willekeurig ontwikkelingsproces zouden willen tegenhouden of afremmen.

Als het de mensen echter niet was toegestaan hun vrije en vooruitstrevende vermogens te gebruiken, zou het leven worden verarmd. Iedereen behoort het volle pond te geven en ook te ontvangen en niet zo schriel te zijn om iets van zichzelf achter te houden en niet volledig zijn verstand, zijn talenten en werkkraft in te zetten.

Iedere man (of vrouw) moet erop uit zijn zoveel te worden, tot stand te brengen en te doen als maar enigszins in zijn (haar) vermogen ligt. Elk kind, iedere student, dient in de gelegenheid te worden gesteld in volle vrijheid zo goed en zo snel mogelijk vooruitgang te maken en zich in positieve zin te ontwikkelen. Wie met tegenzin leert, onderwijst dienst doet en niet zijn best doet, zal evenals de onnutte dienstknecht, veel verliezen van wat hij had kunnen hebben.

God helpe ons om in vrijheid vooruit te gaan met de gaven, talenten en kansen die Hij ons heeft gegeven: en ons steeds van de beste kant te laten zien.

HET HART DER KINDEREN

De eerste wonderbaarlijke openbaring die de profeet Joseph Smith ontving, namelijk die van het bezoek van de Vader en de Zoon, werd drie jaar later gevolgd door het bezoek van Moroni, een profeet en leider, die omstreeks 400 jaar na de dood van Jezus Christus in Amerika leefde.

In dit diepklinkende voorspel tot de herstelling van het Evangelie openbaarde Moroni de toekomstige profeet het werk dat God voor hem te doen had. Nadat hij de jonge man de noodzakelijke inlichtingen had verstrekt aangaande de platen van het Boek van Mormon en wat daarop geschreven stond, wees hij Joseph Smith met nadruk op de betekenis van de oude profetieën, die door de profeten van weleer waren geuit.

Uit de geschriften van Joseph Smith citeren wij: „Nadat hij mij dit had verteld, begon hij de profetieën van het Oude Testament aan te halen. Eerst citeerde hij een gedeelte van het derde hoofdstuk van Maleachi, alsmede het vierde of laatste hoofdstuk van dezelfde profetie, echter met een kleine afwijking van de wijze, waarop het in onze Bijbels staat. In plaats van het eerste vers weer te geven zoals het in onze boeken staat, citeerde hij het als volgt: ‚Want zie, de dag komt, die zal branden als een oven, en alle hoogmoedigen, ja, allen die goddeloos handelen, zullen als stoppelen verbranden; want zij, die komen, zullen hen verbranden, zegt de Here der heirscharen, zodat hun wortel noch tak gelaten zal worden‘. En verder citeerde

hij het vijfde vers als volgt: ‚Zie, Ik zal door de profeet Elia het Priesterschap aan u openbaren, eer dat de grote en vreselijke dag des Heren zal komen‘. Ook het volgende vers citeerde hij verschillend: ‚En hij zal de aan de vaders gemaakte beloften in het hart der kinderen planten, en het hart der kinderen zal zich tot hun vaders wenden. Indien het niet zo ware, zou de ganse aarde bij Zijn komst volslagen worden verwoest“. (Parel van Grote Waarde, Joseph Smith 2:36—39).

Zo zien wij dat het werk der zaligmaking voor de levenden en de doden zo enorm belangrijk was, dat het God heeft goedge gedacht, Zijn boodschappers met deze allerge wichtigste mededelingen naar de aarde te zenden, nog voordat de Kerk van Jezus Christus daar werd hersteld. Dit werk was voor de herstelling van een zo verstrekkende betekenis, dat de profeet Joseph Smith er toe werd gebracht uit te roepen, dat dit de voornaamste taak was, die God ons had opgelegd, namelijk om gegevens over onze doden op te sporen.

Ter vervulling van de profetische uitspraken van Moroni, kreeg de profeet Joseph Smith, samen met Oliver Cowdery, een persoonlijke verschijning van de profeet Elia, zoals van tevoren was voorspeld. In een beschrijving van deze onvergetelijke beleving, zei broeder Joseph: „Nadat dit visioen zich had gesloten (namelijk de verschijning van Elias) ontvouwde zich een ander groot en heerlijk visioen op machtige wijze voor onze ogen; want

de profeet Elia, die zonder de dood te smaken ten hemel werd opgenomen, stond voor ons en zeide: ‚Ziet, de tijd is nu ten volle gekomen, waarvan werd gesproken bij monde van Maleachi, die getuigde, dat hij (Elia) zou worden gezonden voordat de grote en verschrikkelijke dag des Heren komt — Om het hart van de vaders tot de kinderen te wenden, en de kinderen tot de vaders, opdat de ganse aarde niet met een ban worde geslagen — Daarom worden de sleutelen van deze bedeling aan u overgedragen; en hierdoor moogt gij weten, dat de grote en verschrikkelijke dag des Heren nabij is, ja voor de deur“ (Leer en Verbonden 110: 13—16).

Hierdoor werden de sleutelen hersteld van de autoriteit om plaatsvervangend werk voor de doden te verrichten en werd aan iedereen die ooit lid zou worden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen de plechtige taak en verplichting opgelegd naar zijn overleden bloedverwanten te speuren.

President Wilford Woodruff zei in de oktoberconferentie van 1891: „Hoe meer licht, hoe meer openbaringen wij van God ontvangen hebben, des te meer zullen wij deze voorrechten naar waarde weten te schatten. Het is een grote zegen, dat wij in deze laatste bedeling en in de volheid der tijden in het vlees mogen verkeren en waar wij ons hart kunnen openen om deze zegeningen te kunnen begrijpen, zullen wij allen, voor zover wij daartoe in de gelegenheid zijn, er hard voor wil-

len werken om deze plicht jegens onze doden te vervullen. Ik zou niet graag de geestenwereld binnengaan, waar ik mijn voorouders zal ontmoeten, als deze tot mij konden zeggen: „Gij draagt de sleutels van mijn verlossing en zaligmaking en gij hebt nagelaten dit werk te doen, zodat ik niet ben verlost“.

Overall ter wereld bepleiten wij bij de Heiligen dat zij deze goddelijke opdracht van de Godheid zullen aannemen en aan dit zeer grootse en

van onze goede broeders en zusters horen klagen over het feit dat ze in dit werk zo ver zijn gegaan als ze maar konden en dat ze nu ten einde raad zijn. Dit mag geen verontschuldiging zijn en kan dat ook niet zijn, want als wij ons van deze uitdrukking bedienen, verloochenen wij daarmee de kracht Gods en de beloften die Hij aan de mensenkinderen gedaan heeft. Heeft Hij tijdens een raadsvergadering niet tot de profeet Joseph Smith gezegd: „Ik, de Here, ben gebonden, wanneer

voorvaderen die in vroegere eeuwen zijn gestorven en weer opgestaan en die over hun nakomelingen de wacht houden met alle ouderlijke zorgzaamheid, waardoor toegenegen vaders en moeders hier op aarde worden gekenmarkt“.

„Driewerf gelukkig zijn zij, die wettige aanspraken hebben op hun voorgedijnschap en wier gedrag hun geen leed berokkent en hen niet dwingt om de hun zo dierbare opdracht te laten varen“. („Key to Theology“, bladzijde 115).

Als wij het slechts ter harte willen nemen dit werk te doen, zal de Heer de weg voor ons openen om onze voorouders terug te vinden. Er zullen er maar heel weinig zijn — als ze er al zijn — voor wie de Heer ons de weg niet zal kunnen wijzen om hen op te sporen. Op de algemene conferentie van 18 april 1894, waar President Wilford Woodruff sprak over het aan elkaar verzegelen van onze gezinnen en hoe het voorgeslacht van de profeet Joseph Smith zich in zijn geheel bij de Kerk zou aansluiten als hun dit in de geestenwereld werd aangeboden, zei hij: „Zo zal het ook met uw voorvaderen gaan. Er zullen daarbij weinig of geen zielen zijn die het Evangelie niet willen aannemen“.

Wij besluiten nu ons pleidooi aan alle Heiligen om voortaan de heilige verordeningen en voorrechten te aangaarden, die hun door een weldadig Vader geschonken zijn en wij doen dit met de woorden van Jesaja:

„Alzo zegt God, de Heere, Die de hemelen geschapen, en dezelve uitgebreid heeft, Die de aarde uitgespannen heeft, en wat daaruit voortkomt; Die den volke, dat daarop is, den adem geeft, en den Geest dengenen, die daarop wandelen; Ik, de Heere, heb u geroepen in gerechtigheid, en Ik zal u bij uw hand grijpen; en Ik zal u behoeven, en Ik zal u geven tot een Verbond des volks, en tot een Licht der heidenen. Om te openen de blinde ogen, om de gebondenen uit te voeren uit de gevangenis, en uit het gevangenhuis die in duisternis zitten. Ik ben de Heere, dat is Mijn Naam; en Mijn eer zal Ik geen anderen geven, noch Mijn lof den gesnedenen beelden“. (Jesaja 42:5—8).

heerlijke werk zullen gaan deelnemen. Als wij een poging willen ondernemen om deze taak te vervullen, zijn ons grote beloften gedaan. Profeten van God hebben verklaard dat wij dan hulp zullen krijgen van gene zijde en wel van diegenen onder onze geliefden die belangstellen in dit werk van verlossing en zaligmaking, mits wij er naar willen streven ons aandeel hierin te volbrengen.

Aan de andere zijde van de sluier wachten onze geliefden er op dat dit werk voor en namens hen zal worden verricht. Toch hebben wij al vaak enige

gij doet, wat Ik zeg; maar wanneer gij niet doet, wat Ik zeg, hebt gij geen belofte“. (Leer en Verbonden 82:10).

Laat ons nu de woorden voor u aanhalen van ouderling Parley P. Pratt aangaande de macht van hen die in de geestenwereld verblijf houden en hun ongeziene hulp die wij zullen ontvangen als wij volharden in gerechtigheid. „O, wat een onuitsprekelijke zegening is de bediening van engelen ten opzichte van de sterfelijke mens! Wat een aangename gedachte dat velen die ons dienen en over ons waken onze naaste bloedverwanten zijn, onze

GEBEURTENISSEN IN DE NEDERLANDSE ZENDING EN DE HOLLANDSE RING

GEDOOPT IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Almelo

Brandenburg-von Barnau Sijthoff, Carmen Sylvia, 21 juli 1967
Brandenburg, Dennis Sigfried, 21 juli 1967
Brandenburg, Douglas Paul, 21 juli 1967
Brandenburg, Frederick Erwin, 21 juli 1967
Brandenburg, Astrid Irene, 21 juli 1967
Brandenburg, Robert Edward, 21 juli 1967

Apeldoorn

Steenhuizen, Judith C., 21 juli 1967

Brussel

Durinck, Petrus Josephus, 29 juli 1967
Durinck-Verbeek, Maria M., 29 juli 1967

Heerlen

Riem-de Roos, Carolina Henriette, 24 juni 1967
Tjon-a-Loi, Wilfred Carlos, 10 juni 1967

Vlissingen

Schoon, Johannes Jakob, 13 juli 1967

GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

Amsterdam

Ophoff-Kretschner, Ella E. D., 14 juli 1967
Schapers-Aaksten, Lina, 14 juli 1967
Umbgrove-Meelhuysen, Gerda, 14 juli 1967

Den Haag

Beverwijk, Clementine Gustave Elisabeth, 13 juli 1967
Voorneman, Frans Paul Bernard, 27 juli 1967
Voorneman-Kraak, Sonja Marina, 27 juli 1967

Dordrecht

Koolhoven, Frank Marinus, 28 juli 1967
van Pelt, Klazina Adriana, 28 juli 1967

Leiden

van der Plas, Louisa E. Loecky, 27 juli 1967

Rotterdam-Zuid

Broekzitter-van Lint, Theodora Maria, 21 juli 1967
Postma, Louisa Fransis, 21 juli 1967

VERHOOGING IN HET PRIESTERSCHAP

Almelo

Meijer, Jan, tot ouderling, 12 maart 1967

Brussel

Bouckenooge, Anton Gustaaf, tot diaken, 6 augustus 1967

Eindhoven

van Es, Jacob, tot diaken, 6 augustus 1967
van der Vlis, Robbert Jan, tot leraar, 30 juli 1967

Enschede

Kabel, August, tot diaken, 18 juni 1967

GEBORTE

Amersfoort

de Vries, Ingrid Karin, 26 juni 1967

Brussel

Bouckenooge, Marianne Maria, 25 juli 1967

Eindhoven

Hoofsteeder, Jean Desiree, 10 juli 1967
Schmid, Gunnar David Ronald, 24 juli 1967

GEZEGEND

Amersfoort

Bates, Bryan Roy, 2 juli 1967
de Vries, Ingrid Karin, 6 augustus 1967

Arnhem

Bulten, Annie Margareth, 6 augustus 1967
Wijnsouw, Johanna Margrietha, 6 augustus 1967

Delft

Brouwer, Wessel, 6 augustus 1967

Haarlem

Steenstra, Alex, 2 juli 1967
Steenstra, Bobyne, 2 juli 1967

Leeuwarden

Baker, Christina Florance, 2 april 1967
Baker, Romero Orlando, 2 april 1967
van der Leij, Corrie, 2 april 1967
van der Leij, Gelske, 2 april 1967
van der Leij, Jurjen, 2 april 1967
van der Leij, Martha Cornelia, 2 april 1967

Utrecht

Dijkwel, Jan Jacob, 2 juli 1967

GETROUWD

Apeldoorn

Bossenbroek, Willem Antoni met Ten Wolde, Marjanne Wilhelmina, 22 juni 1967

Haarlem

Dijkstra, Sophia M. met Hopman, Antonius M. H., 14 april 1967

OVERLEDEN

Almelo

Schumer-Krommendijk, Hendrika Cornelia, 11 april 1967

Beverwijk

Bos-Schuiten, Aagtje, 18 juni 1967

BOUWZENDELINGEN

Dorenbosch, Hendrik, van Leeuwarden, 1 augustus 1967
van Rijswijck, Willem N., van Den Helder, 1 augustus 1967
Koens, Bart, van Rotterdam-Noord, 9 juli 1967

AANGEKOMEN

Anderson, Fred Hugh, Weiser, Idaho
 Bruin, Barend, Salt Lake City, Utah
 Bruin, Johanna, Salt Lake City, Utah

Pluim, Willem Jan, Ogden, Utah
 Stam, James, Alameda, California
 Stam, Willemina, Alameda, California

KORTE MEDEDELING

Alle kopij voor De Ster dient gezonden te worden naar: Translation Services Department, Oude Gracht 113, Utrecht, of naar de correspondent voor de Hollandse Ring, zie binnenzijde omslag. Dus niet langer naar broeder Jongkees die tot voor kort contactman was.

De kopij dient uiterlijk 9 dagen voor het einde van iedere maand in mijn bezit te zijn.

Poul Stolp.

Begeef uw hart tot
 de tucht, en uw oren
 tot de redenen
 der wetenschap.

— Spreuken 23:12

Begiftigingsessies op zaterdagen:

1e zaterdag: Duits 7.30 h; Frans 13.30 h;
 2e zaterdag: Duits 7.30 h en 13.30 h;
 3e zaterdag: Engels 7.30 h; Duits 13.30 h;
 4e zaterdag*: Duits 7.30 h en 13.30 h;
 5e zaterdag: Sessies in verschillende talen, naar gelang de aanmelding. **Alleen voor zusters die reeds begiftigd zijn.**

* Op de 4e zaterdag in oktober (28 okt. 1967) worden bij wijze van uitzondering geen Duitse diensten gehouden, maar drie sessies in de Nederlandse taal. Aanvangstijden: 7.30 h, 10.30 h en 14.00 h.

Verder begiftigingsessies voor 1967:

Iedere vrijdagavond vóór de 3e zaterdag is er een Engelse dienst. Tempel open 17.30 h - 18.15 h.

Verder nog:

4 sept. - 9 sept. Duits;
 (van 4 - 7 sept. dagelijks minstens 3 sessies **alleen** voor priesterschapsdragers.
 11 sept. - 6 okt. **TEMPEL GESLOTEN**
 9 okt. - 26 okt. Duits
 Zaterdag 28 okt. Nederlands
 30 okt. - 1 nov. Nederlands

Een verzoek aan tempelbezoekers:

Na 20.00 h worden geen kamers meer verhuurd. De kamers moeten voor 20.00 h betrokken zijn.

BELANGRIJKE MEDEDELING:

Alle binnengekomen namen blijven nog maar 90 dagen in de „Family File”. D.w.z. alle namen in de „Family File” gaan na 90 dagen automatisch over in de „Temple File” en worden dan aan tempelbezoekers gegeven voor de voltrekking van de verordeningen.

Inderszels die zelf voor hun namen willen werken, moeten dat binnen die 90 dagen doen.

Om de achterstand van mannennamen in te halen worden er speciaal ouderlingen gevraagd en enkele zusters voor de aanstaande tempelreis. Jongeren voor dopen van de doden kunnen deze keer niet mee.

Vertrek: 26 oktober ('s avonds) uit Arnhem. Weer terug in Arnhem: 2 november. Opgeven (schriftelijk aan zuster Maandag) vóór 20 september, telefonisch tot 17 oktober. Bij deelneming van minstens 26 personen: F. 78,—; van minstens 35 personen: nóg goedkoper.

Men raadplege de circulaire aan de gemeentepresidenten hierover.

TEMPELNIEUWS

IN DE MAAND JULI 1967 WERDEN ER IN DE ZWITSERSE TEMPEL 12.024 TEMPELVERORDENINGEN VOLTROKKEN, HET GROOTSTE AANTAL TOT DUSVERRE VOOR EEN MAAND.

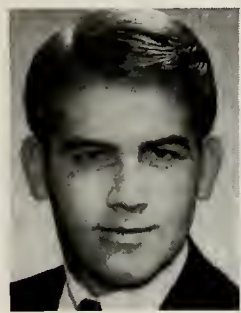
WIJ STELLEN ONS VOOR OKTOBER 1967 EEN EVEN GROOT AANTAL VOOR OGEN. BENT U DAAR OOK BIJ?

VERTROKKEN

Van links naar rechts:

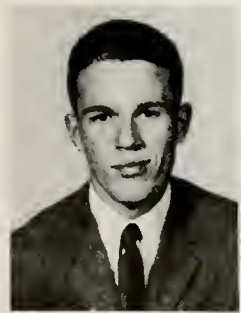
Davis, Kay L., Pullman, Washington
Montgomery, Micheal Dan, Riverton, Utah
Vosshard, Mieke, Haarlem

Autenrieb, Frederick Charles, Fresno, California
Conner, Roland G., Peru, Indiana
Bekker, Hindrikus, Antioch, California

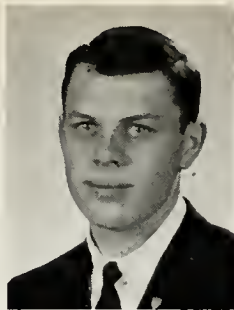
Croshaw, Alan Lee, Logan, Utah
Day, Larry M., Oakland, California
De Vries, Helen Ilene, Ogden, Utah

Durham, Jan, Kaysville, Utah
Foster, Steven C., Provo, Utah
Granger, Terry Owen, Salt Lake City, Utah

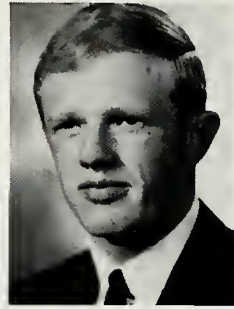
Higgins, Harold, Pocatello, Idaho
Howard, Lynn Ray, Rexburg, Idaho
Kest, Catarina, Concord, California

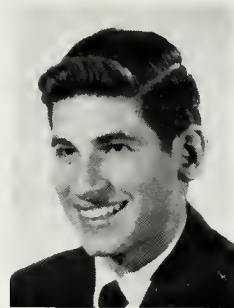
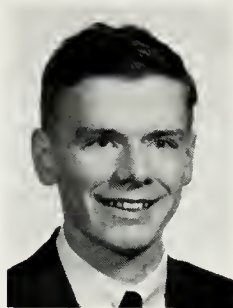
VERTROKKEN

Van links naar rechts:

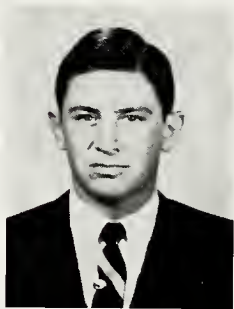
Krommenhoek, John, Whittier, California
Marquardson Hal, Richfield, Utah
Mauerman, Keith, Salt Lake City, Utah

Merrill, Theon W., Smithfield, Utah
Nelson, Steven C., Pleasant Hill, California
Shields, Byron M., Alberta, Canada

Sieverts, David Alan, Salt Lake City, Utah
Teerlink, T. Adrian, Salt Lake City, Utah
Vanderhooft, Johannes, Salt Lake City, Utah

Vaughn, Michael C., Bountiful, Utah
Berrett, Michael Brooks, Roberts, Idaho

Er is geen oprechte man of vrouw in deze wereld die de Heer werkelijk liefheeft, die zich niet bij deze Kerk zou aansluiten als hij wist wat ze was.

— LeGrand Richards

De eeuw van Canada's vooruitgang

DOOR WILLIAM T. SYKES
(vrij naar „The Improvement Era“)

Dit jaar herdenkt het Dominion Canada zijn honderdjarig bestaan. Zijn twintig miljoen inwoners, die kunnen bogen op — en te kampen hebben met — twee officiële voertalen, hebben via de afgevaardigden van hun volksvertegenwoordiging gastvrije uitnodigingen doen uitgaan naar alle mensen op de gehele wereld.

Canada, dat zich uitstrekt over een afstand van 8000 km van de Atlantische tot de Stille Oceaan, is op één na het grootste land ter wereld.

Het zou een vergissing zijn te veronderstellen, dat de geschiedenis van dit ontzaglijke land zich beperkt tot een tijdperk van honderd jaren. De oorspronkelijke Indiaanse bevolking van Canada is een overblijfsel van een veel vroegere beschaving. Verspreid en vervallen van een staat van welvaart, verlichting en macht, waren zij in het jaar 1497 niet in staat zich te verdedigen tegen vreemde mogendheden. In dat jaar, slechts vijf jaar nadat Columbus Amerika had ontdekt, eiste John Cabot de noordelijke landen op voor de Engelse kroon en in 1534 plantte Jacques Cartier de Franse vlag op het schiereiland Gaspé van Quebec. Geschiedschrijvers onthullen, dat derwijl in 1519 Cortes de Spanjaarden aanvoerde in een bloedige verovering van Mexico, de bezetting van Canada en de onderwerping van de inboorlingen van dat land een betrekkelijk vreedzame aangelegenheid was. Het conflict tussen de Engelse en Franse ontdekkingsreizigers en kooplieden was evenwel niet zo vreedzaam. In 1763 werd Canada Brits grondgebied.

Het grootste op zichzelf staande evenement in de Canadese eeuwfeestviering is de wereldtentoonstelling, genaamd de Expo 67, in Montreal van 28 april tot 27 oktober 1967. Onder het motto „De mens en zijn wereld“ laten de ontwerpers van deze tentoonstelling de mens zien als

schepper, verzorger, onderzoeker en producent.

Reeds vroeg in de geschiedenis der Kerk is Oost-Canada een vruchtbaar zendingsveld geweest. De Here openbaarde aan de profeet Joseph Smith, dat dit gebied ook deel uitmaakte van het uitverkoren land van Zion.

De in Canada wonende leden van de Kerk staan stevig op de grondslag die zij zelf hielpen leggen. Hun aantal, dat nu ruim 50.000 bedraagt, heeft zich uitgebreid na een klein begin en men vindt ze thans in grotere of kleinere aantallen over het gehele Dominion verspreid.

Uit die leden zijn vele mannen en vrouwen voortgekomen, die veel hebben bijgedragen tot de opbouw van Gods koninkrijk en de vestiging van Zion. De presidenten Hugh B. Brown en N. Eldon Tanner van het Eerste Presidentschap hadden in Canada hun tweede vaderland gevonden en Bisschop Victor L. Brown van de Presiderende Bisschop is in Alberta geboren. Enige van de eerste zendelingen werden dan ook naar Oost-Canada uitgezonden om de oprechten van hart op te sporen. Velen werden erbekeerd en gedoopt, waaronder vier in Canada woonachtige Engelsen, te weten John Taylor, die later de derde president der Kerk zou worden en Joseph Fielding met zijn twee zusters Mary en Mercy Fielding. Mary Fielding trouwde later met de patriarch Hyrum Smith en zij was de moeder van Joseph F. Smith, de zesde president van de Kerk.

Reeds in juni 1832 stichtten enige ouderlingen de eerste gemeente van de Kerk in Canada, te Ernestown in Ontario. In december 1832 voegde Brigham Young zich bij zijn broeder Joseph en was behulpzaam bij het organiseren van nog een gemeente in West Loughboro, Ontario.

Nadat de Heiligen uit Nauvoo naar het westen waren getrokken en zich hadden gevestigd in de valleien rondom het Grote Zoutmeer, sloten de meeste Canadese Heiligen zich daar bij de hoofdmacht der Kerk aan. Eerst in 1889 werd het zendingswerk in Canada weer voortgezet.

De vestiging van de Kerk in het westen van Canada nam een aanvang op soortgelijke wijze als de kolonisatie

van het grondgebied van Utah. De vroege leden der Kerk hadden zoveel vervolgingen te doorstaan gekregen, dat het als een hernieuwde vervolging werd beschouwd, toen het Congres der Verenigde Staten wetten uitvaardigde, die aan de Heiligen bepaalde godsdienstige vrijheden ontzegde. Bijgevolg werden er groepen verkenners uitgezonden om de mogelijkheden van vestiging in Canada en in Mexico te onderzoeken en in beide landen werden koloniën gesticht.

Vele van deze pioniers van het eerste uur hebben zwaar geleden tijdens hun pogingen om een maatschappelijke orde te stichten in weerwil van het uiterst strenge winterweer. Op die brede, open prairies veroorzaakten krachtige winden vaak verblindende sneeuwstormen, die over de lage heuvels joeg en ravijnen opvulde met sneeuwbanken tot 6 m diepte.

Toen de Heiligen zich in West-Canada verstigden, hoopten zij, dat er in dat land een tempel zou worden gebouwd, opdat zij de grotere zegeningen van het Evangelie zouden mogen ontvangen. In deze hoop werden zij gesterkt door beloften die hun werden gedaan spoedig na de stichting van de stad Cardston. Het was op maandagmorgen 8 oktober 1888, dat de ouderlingen Francis M. Lyman en John W. Taylor van de Raad der Twaalven, in gezelschap van President Card en nog vier anderen, naar de top van een heuvel ten westen van de stad reden. Die vier mannen en drie vrouwen gingen daar in een kring staan en tijdens het gebed, dat werd opgezonden, profeteerde ouderling Taylor, dat er op die plek een tempel zou worden opgericht.

Vijf-en-twintig jaar later, op 27 juli 1913, wijdde President Joseph F. Smith de plaats in waar de tempel zou worden gebouwd en op 26 augustus 1923 wijdde President Heber J. Grant de Alberta Tempel in, de eerste tempel buiten de Verenigde Staten en jarenlang de enige tempel in het Britse Imperium.

Canada is volwassen geworden en viert deze gebeurtenis en vraagt de wereld om dit eeuwfeest met alle inwoners van dat land mee te komen vieren.